

tulemas

Kose Kultuurikeskus
N. 09.02. kell 18.00 kogupere-
film "Sivi uneseiklus"

kell 19.30
Eesti uus
mängu-
film "No-
vember"
Pilet ko-
hapeal
4/3€
16.02 kell
19.00

Tõnis Nii-
nemets power-up comedy
"Homme on täna!"
Piletid hinnaga 16/13€ Piletimaailmas, Piletilevis ja kohapeal
R. 17.02 kell 16.00 **teabepäev:**
"Looduslikud pühapaigad Kose kihelkonnas"
25.02 kell 17. **EV 99 Kontsertak-
tus.** Vallavanema ja vallavolikogu esimehe vastuvõtt.
2.03 kell 19.00 Vana Baskini Teater "Meie naised"
Mängivad Eero Sprit, Tõnu Kilgas, Raivo Mets
Piletid hinnaga 15/13€ Piletimaailmas ja kohapeal

Kose Raamatukogu
18. 02 kell 12-13.00 **mudilaste jututund.** Lugusid loeb ja lastega meisterdab raamatukoguhoidja Elje.
Kuni 27.02 Näitus „**Veerandsada aastat valla raamatukogudes**”
Kuni 27.02 Fotonäitus „**Kose vald vanadel fotodel**”
9. 03 kell 18.00 on külas kirjanik **Reet Kudu.**

Kose kalmistu
24.02 kell 10.00 **Mälestushetk.** Pargade asetamine Vabadussõja ausamba juurde.

Kose Gümnaasium
28.02 kell 17 õmbusklassis **inspiratsiooni õpituba.** Aplikatsioonitehnikas võõkott muinasaegsete motiividega (4h). Juhendaja Mona Hürnen. Materjalid on kohapeal olemas.

Kose Päevakeskus
1., 8., 22. 02 kell 12.00 **KOHVIK**
kell 13.00 Vererõhu mõõtmine
kell 14.00 **LAULUKLUBI**
14. 02 kell 11.00-12.00 **Ardus** ja
12.30 **Kosel INKOTUBA**
17. 02 kell 14.00 **Vabariigi aastapäeva tähistamine**
28. veebruaril on **TERVISEPÄEV** kell 14.00 kogunemisega Päevakeskuses. Eelregistreerimine.

Habaja Külakeskus
09.02 kell 19.00 **Tantsurännak.**
Pilet 7 eurot.

Ravila Mõis
12.02. Käsitöö õpituba
15.02. Keraamika
19.02. Kunsti õpituba
22.02. Keraamika
26.02. Lahtiste uste päev
26.02. Lastehommik
26.02 Kultuurikohvik

Kaasava eelarve abil sai valmis Oru seiklusrada

11. jaanuaril avati Oru Lasteaia juures pidulikult seiklusrada, mille ehitamine sai teoks tänu Kose valla kaasavale eelarvele.

Rõõmsale üritusele oli tulnud külma tuult ja lumepihu trotsides palju täiskasvanuid ja lapsi. Viimastel oli ka kohe võimalus seiklusrada sisse õnnistada.

Lasteaia juht Terje Ednaševsky tänas pidulikult kõiki neid, tänu kellele vahva ettevõtmine võimalikuks sai.

„Oleme väga tänulikud Kose Vallavalitsusele, kes muutis võimalikuks tore kodanikualgatuse, nimelt kaasava eelarve,” rääkis Terje Ednaševsky. „Väga tänulikud oleme ka lapsevanem Pille Vahtramäele, kes tegi ettepaneku, et kaasav eelarve võiks toetada Oru seiklusrada. Suurimad tänud ka kõigile neile, kes meie ettevõtmise poolt hääletasid ning 3Park OÜ-le, kes raja valmis ehitas!” Väärib teadmist, et seiklusrada pole kasutamiseks ainult lasteaia lastele – rada paikneb väljaspool territooriumi ning sinna on oodatud kõik väikesed ronijad.

Oru Lasteaed kirjutas ka vahva tänuluuletuse, mis seiklusrada avamisel ette loeti:

Kaasav eelarve Kosel – see on tõesti tore, kui on teada mõni kitsaskoht või mure, siis võib mõtte julgelt paberile kanda, oma soovi vallas kindlalt teada anda. Võidab see, kes hääli kõige rohkem saab. Seiklusrada Orus lapsi rõõmustab.

Anne-Mari Alver

2x Kaido Karu

Kõue Varahaldus on saanud 8-aastaseks

1. veebruaril täitis kaheksa aastat SA Kõue Varahalduse loomisest, seega on sobilik aeg vaadata tagasi tehtule ning mõelda tulevikule.

Sihtasutuse looja Kõue Vallavolikogu eesmärgiks oli soodsamate rahastustingimuste saamine abi- ja projektideks ja teistele valla allasutustele usaldusväärse partneri leidmine.

Tegutsenud aastate jooksul on koostöös vallaga SA Keskonnainvesteeringute Keskus kaasabil renoveeritud Ardu ja Habaja vee- ja kanalisatsioonitrassid ning Ardu reoveepuhasti, investeerides neisse 1,89 miljonit eurot, millest omaosalus on olnud 341000 eurot. 2017. aasta lõpuks valmib Habaja reoveepuhasti, mille tulemusena vähenevad keskkonda eralduvad saasteained ja saavad võimaluse liituda I etapist välja jäänud tarbijad. Projekt valmib SA KIK kaasabil ja omaosalus tasutakse

valla vahenditest ning Varahalduse poolt võetavast laenust.

Jätkusuutlik soojamajandus

Soojamajanduse jätkusuutlikumaks muutmiseks on renoveeritud Ardu aleviku soojatrasid ja kaasajastatud Ardu katlamaja. Raha on kulutatud 975 000 eurot, millest omaosalus on olnud 197 000 eurot. Vahendeid on saadud SA-st KIK, omavalitsusest ja Varahalduse poolt võetud pangalaenust. Vahetada on veel jäänud nõukogudeaegne õlimahuti, mis ei vasta hetkel kehtivatele nõuetele. Aastaid on järeelvalveinstiitutsioonidele antud lubadusi asjad korda teha ja loodame nüüd ka oma lubadusi täita. Hange uuele mahutile

Ardu biopuhasti enne...

... ja nüüd.

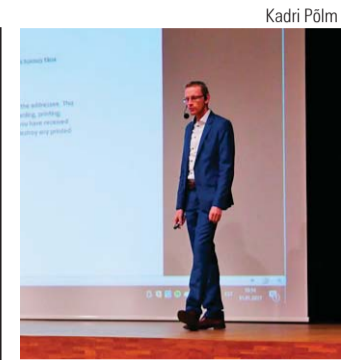
on plaanis välja kuulutada veebruaris 2017.

Kolmas suurem tegevusharu on haldamine. Haldamises on SA Kõue Varahaldus proovinud olla nõu ja jõuga abiks kõigile abivajajatele. Rohkem on tähelepanu saanud Kõue piirkonna koolid ja lasteaiaid. Elukeskkonna turvalisemaks muutmiseks on ellu viidud turvakaamerate projektid, mille tulemusena on kaamerad Ardu koolil, lasteaial ja valla teeninduspunktil, Habaja lasteaial ja „Fresco” hoonel. Haldamise korralda-

mises on arenguruumi piisavalt ja loodame koostöös allasutuste ning vallaga seda teenust parendada.

Koostöö vallaga

SA Kõue Varahalduse kordaminekute garantiiks on koostöö vallaga. Ilma vallavalitsuse ja volikogu abita poleks teostatud projektid sündinud. Unustada ei saa ka SA Keskonnainvesteeringute Keskust. Ühel SA KIK kontrollreidil tuli juttuks nende abi ja Harjumaa esinduse kordinaator Toomas Laimets ütles, et KIKil on hea meel aidata

Kadri Põlm

Raido Orumets tutvustab tüüpilist petuskeemi internetis, mis püüab ohvreid väitega, et võidatud on suur summa raha.

Huvitav loeng küberturvalisusest

31. jaanuaril pidas Kose Kultuurikeskuses väga huvitava loengu Raido Orumets, kes tutvustas lapsevanematele ja õpetajatele küberturvalisusega seotud ohtusid.

Huvi oli suur ja osavõtjaid kuulajaid palju. Teema on tänapäeval äärmiselt oluline, sest arvutid ja nutiseadmed on pidevas kasutuses nii täiskasvanute kui ka laste ja noorte poolt. Ettevaatlik tuleb olla nii tehniliste probleemidega kui ka sõna otseses mõttes petiste ja muude kurjategijatega, kes veebi vahendusel kergeusklikke jahivad.

Raido Orumets töötab Baltic Computers Systemsis, mis tegeleb infosüsteemide kaitsmisega, internetiturvalisuse tagamisega ja erinevate sihtrühmade koolitamisega.

Kadri Põlm

Rein Hordo
Juhatuse liige

14. jaanuaril kogunesid Ravila Lasteaia endised ja praegused töötajad ja vilistlased lasteaia saali, et tähistada üheskoos lasteaia 50. juubelit.

50 röömsat lasteaia aastat Ravilas

Ei ole just väga tavaline, et üks lasteaed tähistab 50. tegevusaastat kokkutulekuga. Aga Ravila lasteaed ongi üks eriline ja armas kohake, mille lugu algas 1966. aastal, mil avati Ravila sovhoosi lastepäevakodu üks rühm selleks kohandatud elumajas.

Ei ole ka tavaline, et kokku saavad kõik juhatajad, kes selles majas poole sajandi jooksul lasteaia tegevust vedanud on.

Üheskoos vaadati pildiesitlust lasteaia tänastest tegemistest. Minul kui endisel lasteaia kasvandikul tuli maja ruumides jalutades küll nostalgiline meeleolu ning mõnus soe tunne peale. Ruumid on väikesemad kui mäletasin, kuid maja soojus ja positiivne energia on jätkuvalt alles. Rõõm oli kohata endiseid lasteaiaaaslasti ja õpetajaid.

Mõnuses kohvilaas vaadati aastaraamatuid ning pildimaterjale ning kuulati lõbusaid mälestusi ja

seiksid töö- ja lasteaiaajast. Vilistlastel oli põnev otsida oma nimesid almanahhidest ning oma teoste üle muheda muia.

Kuna paljud kaugemal elavad vilistlased-töötajad talvisele kokkutulekule ei jõudnud, sündis soov kokkusaamist korrata. 12. augustil on Ravila Lasteaia oodatud kõik Ravila lasteaed-alkkooli töötajad ja vilistlased, et tagasi vaadata möödunud aegadele ja nii mõndagi meelde tuletada ning ühiselt mõnusalt aega veeta. Oma osalemine kinnita hiljemalt 30. aprilliks oma klassi kontaktisikule või e-posti aadressil ravilaalkool.kokkutulek@gmail.com. Lisainfo leiab peagi nii vallalehest kui Facebookist.

Tulge kõik, kes selle armsa kohaga seotud on ning veedame ühiselt ühe tore päeva!

Ave Nael

Ave Nael

Ravila Lasteaia juhatajad – Luule Münter, Eda-Mai Järveldaid, Triinu Kotkas, Ruth Agurauja, Diana Mihkelsoo.

Tähelepanu!

Seoses 21.02.2017 Kose Gümnaasiumis toimuva õppusega võib olla kella 14:00-16:00 häiritud liiklus kooli vahetus ümbruses.

Rain Puks
piirkonnapolitseinik
Ida-Harju politseijaoskond

Külas käis Andrus Kivirähk

Raamatukogus ja kultuurikeskuses toimus Kose Gümnaasiumi algklasside õhtulugemine.

Lastele luges oma lugusid ja rääkis jutte Andrus Kivirähk. Raamatukogus toimus töötuba, kus lapsed täitsid kirjanduslikke töölehti.

KT

Teateid Päästetöömait

Päästjate töö ei lõpe niikaua, kui inimesi veel maailma juurde sünnib. Üheskoos saame liikuda selle eesmärgi poole, et üha vähem saab inimesi kannatada ja hukkub tuleõnnetustes.

Möödunud aastal oli Eestis hukkunute arv tuleõnnetustes ja hoonetulekahjudel rekordiliselt madal – 39 hukkunut. Samas uppumissurmade arv on jäänud endiselt suureks ja ületas ülemöödunud aasta taseme. Me ei tohi tähelepanu alt välja jätta ka teisi erinevaid surmapõhjusi, mis on juhtunud hooletusest või valedest töövõtetest, ebakaines olekus läbimõtetamatust käitumisest.

Kose vallas ei ole surmaga lõppenud tuleõnnetusi viimastel aastatel toimunud, kuid suurenenud on hoonetulekahjude arv ja on jäänud stabiilselt suureks kogu Harjumaal.

Harjumaal oli 2015. aastal 111 eluhoone tulekahju ja 2016. aastal 109. Kose vallas oli 2015. aastal hüppeline eluhoonepõlengute arv, kui päästemeeskonnad pidid lausa 19 korda sõitma eluhoonepõlengule. Möödunud aastal oli eluhoone põlenguid kümme. Täpsem statistika omavalitsuste loikes selgub lähiajal.

Eelpool kirjeldatud arvesse võttes on Päästetöömait juba mitmendat aastat pööranud ennetustööd suurt tähelepanu elumajades ja korterites elavate inimeste nõustamisele. Päästemeeskondade poolt tehtud kodunõustamised toimuvad aastaringelt ja sel aastal oleme intensiivistanud külaskäike külmaperioodide eel ja ajal. Möödunud aasta jaanuarikuus hukkus Eestis tulekahjudes 11 inimest ja sellist kurba statistikat ei taha meist keegi enam lugeda. Meeldetuletused õigest käitumisest ja suitsuandurite korrasoleku kontroll aitab ehk elanikele teadvustada ohte, mis on päevakorras just külmal ajal. Kui keegi valdalaanikest soovib tellida ohutusosalast kodunõustamist, siis helistage päästeala infonumbri 1524 ja registreeruge nõustamisele. Kose päästekomando meeskond on valmis oma teadmiste ja kogemuste põhjal teid aitama.

Käesoleva aasta veebruarist alustas tegevust taas Kose noorte päästetöömait. MTÜ Roogoja hobisels on alustanud ellu viima oma kingitust Eesti Vabariigi 100 aastapäevaks, mis on suunatud noortele. Meie elu on kiire ja tehnika areneb kiiresti. Samuti lisandub erinevaid ohte meie eluteele. Õnnetustest hoidumiseks on vaja tunda õppida ohumärke ja neid siis kõrvaldada või lihtsalt ohupiirkonnast lahkuma. Selliseid oskusi õpetataksegi Kosejõe koolis. Käiakse õppereisid ja külastatakse erinevaid päästetöömaiti. Septembrikuus korraldatakse Paides traditsiooniks saanud noorte tuletõrjevõistlus. Sellestki võistlusest tahaks Kose valla noortega sel aastal osa võtta. Tore oleks, kui sinna saaks sõita lausa mitme võistkonnaga. Huvi selleks on üles näidanud Kose Uuemõisa Lasteaed-Kool.

10. veebruaril kell 18.00 kogunevad Kose valla vabatahtlikud päästjad ja abipolitseinikud Oxforell restoranis, et veidi pidulikumas õhkkonnas oma tegevusplaanidest ja ära tehtud tegudest rääkida. Lisaks vabatahtlikele on lubanud osaleda Politsei, Päästetöömaiti ja Kose valla esindajad. Soovime jõudu tegusatele valla inimestele, kes on vabatahtlikult panustanud oma jõudu, oskusi ja ka materiaalseid vahendeid turvalisema elukeskkonna loomiseks Kose vallas.

Ohutut ja tegusat talve jätku soovib

Jaanus Jaago

Päästetöömaiti Kose päästekomando pealik

Vana Baskini Teater

TÕNU KILGAS, RAIVO METS, EERO SPRIT

Eric Assous

MEIE NAISED

2. märts 19.00 KOSE KULTUURIKESKUS

Piletid müügil Piletilevis, Piletimaailmas ja kohapeal.

Kose Loometöötoad 2017
"Kose mustrid"
**Inspiratsiooni
õpituba**

Kolmapäev 8. 02 kell 18.30
Kose Kunstikoolis (3,5h)

Tutvustatakse Kose kihelkonna muinasaegseid leiude ja hilisemaid Kose mustreid.

⌘ Kõue muinasaegsed leiud (ehted) - Ly Rentel,

⌘ Kose rahvuslikud mustrid - Annely Tisler

⌘ Praktiline osa, mustrite läbijaanamine ja stiliseerimine - Margit Mikk

Aplikatsiooni tehnikas vöökott

(muinasaegsete motiividega (4h))

Teisipäev, 28.02.2017 algusaeg jooksvalt 17.00-18.00 Kose Gümnaasiumi õmblusklassis

Juhendaja Mona Hürenen. Materjalid on kohapeal olemas. Kavandite joonistamisega alustame juba

Inspiratsiooni töötoas 8.02.2017

Töötubade kontaktisik- Annely Tisler Mob. 52 59 433

Rohkem infot korraldatavate töötubade kohta leiad Kose Kunstikeskuse kodulehel:

<http://www.kosekunstikeskus.edu.ee/kunstikeskus.html>

Aeg ei peatu, ei, ei...

Nagu tuntud laulusalmgi ütleb, lendavad päevad ja aastad kiirelt, kuid vahel on vaja hetkeks peatuda ning möödunudle mõelda.

Laheda Laulu Kooril täitus 5 aastat koos laulmist ja esimese versta posti tähistamiseks pidasime 30. detsembril Oru külakeskuses ma-ha ühe toredate sünnipäevapeo. Peoõhtu algas väikese kontserdiga, kus koor laulis viie aasta jook-sul lemmikuks kujunenud laule.

Kontserdi kavas oli mitmeid publi-kule tuttavaid viise, mida nii mõni-gi saalis viibija rõõmsalt kaasa lau-lis. Koos meenutati olnut ja tänati koori toetajaid ning sõpru. Ühes endiste lauljatega kõlas lõpu-lauluna J. Pehki „Valss“, mis oli üheks esimeseks koori poolt õpi-

tud lauluks. Õhtut sisustas ansam-bel SSB ja lauljate poolt läbi viidud meeleolukas õnneloos. Pidu kestis tantsusummudel hommikutundi-deni.

Koor soovib südamest tänada oma pereliikmeid, fänne ja sõpru! Suur tänu Kose vallavalitsusele ning Margit Eerikule koori tege-

vuse toetamise eest! Täname ka Kolu baari, kes hoolitses peol söö-gi ja joogi eest! Eriline tänu MTÜ Laheorule, kellega oleme need 5 aastat rõõmsalt koos ühe katuse all toimetanud!

Laheda Laulu Koori nimel

Anneli Veinberg

Kunsti- ja käsitööpäevad tulekul

Traditsiooniliselt toimuvad vabariigi aastapäeva lähistel kunsti- ja käsitööhuvilistele põnevad õpitoad, külastame erinevaid huvikeskusi ja avame näituse Kose Kultuurikeskuses.

Nii ka sellel aastal, 12. veebruarist 12. märtsini ehk kuu täis kunsti ja käsitööd.

Näitus „Kose vald 25“ on avatud Kose Kultuurikeskuses 25. veebruar – 3. märts 2017.

Kose vallal on juubeliaasta ja tähistame seda meiega ülevaatega, mida nende aastate jooksul on tehtud kunsti ja käsitöö vallas.

Ootame näitusele nii kunsti kui käsitööd, mis valminud viimase 25 aasta jooksul, tööd võivad ka varem olla eksponeeritud, kuid peavad olema heas korras.

Lahtiste uste päevad

Üle valla kohtuvad kunsti- ja käsitööhuvilised iga nädal erinevates rahvamajades, seltsides ja huvikeskustes. Kindlasti on palju neid, kes veel sooviks oma iga-

päeva töösse veidi vaheldust ja tegeleda mõne hobiga, milleks võiks olla kunst või käsitöö. Olete oodatud lahtiste uste päevadele, et leida enda jaoks just see õige koht, mis pakub erinevaid huvitegevuse võimalusi ja vastab teie ootustele.

Õpitoad

Õpitoad toimuvad üle valla erinevates piirkondades nagu eelmiselgi aastal. Õpitoad on erinevad, osa kunsti ja osa käsitöö vallas, et oleks valikuvõimalusi, midagi uut ja huvitavat.

Tänuõhtu: Tänuõhtule on oodatud kõik need, kes pannud öla alla ja panustanud oma aega õpitubade juhendamiseks, ürituste läbiviimisteks ja näituse korraldamiseks meie kõigi jaoks.

Täpne ajakava ja õpitubade info www.kosevald.ee

Kõik on oodatud! Häid kunsti- ja käsitööelamus!

Piret Aavik

Kose Kunsti ja Käsitöö Selts

VIIUL KÄTTE!

Soovid uuesti mängida?
SEE VÕIMALUS ON JUST SINU JAKS!

Muusikakoolist on teele saadetud suur hulk viiuldajaid, kellest mitmed ei ole peale õpingute lõppemist pilli kätte võtnud. Soovime just nendele inimestele anda võimaluse pilli uuesti soojaks mängida.

Osaletmise eelduseks on pilli olemasolu (mõne pilli saame laenata).

Paari kuu jooksul viiakse läbi **4 pillituba, kestusega a'2 tundi** ja oma tulemuste esitamine selle järel.

Pillitubadega on seotud veel teinegi oluline teadmine: kokku on kogutud materjal **Kose kihelkonnast pärit esimese eestlasest viiulimeistri August**

Kristali panus viiulimuusika pärandile.

Pillitubade tulemusel on Kose kogukonnas teadvustatud kohaliku viiulimeistri panust ja selle auks taaselustatud viiulimängu traditsioon.

Millal: 4. märts - 11-13
21. märts - 19-21
5. aprill - 19:30-21
27. aprill - 19-21

Kus: Kose Kultuurikeskus
Muu: REGISTREERIMINE
<http://bit.ly/viulile>

Juhendaja: Tiina Steinberg
(5296880)

Projekti rahastab:
Kohaliku omavalitsuse programm 2016

RAHANDUSMINISTEERIUM KÜSK Kodanikuühiskonna Sihtkapital

REGIONAALARENGU TOETUSEKS

Projekti teostab: Zoega von Manteuffeli nimeline SA <http://neuharm.blogspot.com.ee>

Tomis Nühemets

power-up comedy

HOMME ON TÄNA!

16. veebruaril Kose Kultuurikeskuses

Etenduse algus 19:00 | Piletid saadaval **Piletilevis** ja kohapeal

Kose robotikute teadusprojekt pälvis tunnustuse

Kose Gümnaasiumi ja Kose Kunstikooli robotikaõppe meeskond "Kose R" tuli FIRST LEGO League Põhja-Eesti II poolfinaalis projekti esitamise kategoorias 1. kohale.

Meeskonnatöös osalesid Ott Kristofer Fuks, Rasmus Talv, Merili Randmaa, Kassandra Laur, Hanna Loore Sulõnd ja Rasmus Tikerpe. Juhendajateks olid Kaido Põrk, Juhhan Soomets ja Margit Mikk.

Meeskond pääses edasi märtsis toimuvale finaaloistlusele Tartus. Meie võistkond töötab välja projekti, kuidas mobiiltelefoni äpi loomisega kaardistada väikeloomade hukkumiskohad autoteedel. Idee väljund oleks saadud andmeid analüüsides paigaldada suurima hukkumistihedusega kohtadele hoiatusmärgid ja väikeloomade tunnelid. Tänaasel päeval ei fikseerita väikeloomade huk-

kumist. Projekt sai heakskiidu ka Keskonnametilt ja Maanteeametilt.

Kirli Saks
Robotikaõppe juhendaja

Tibusid loetakse talvel

Viskla ja Kosejõe rahva vahel kestab mõnus sõprus, tänu millele ikka kokku saadakse ning koos toredaid ettevõtmisi korraldatakse.

Aasta 2016 on kiiresti kadunud. Siiski on hea meel tõdeda, et hoolimata kõigest on Kosejõe kooli ja Viskla küla lapsed ikka kokku saanud. Ja veetnud mõnusalt aega lauldes, tantsides, pille mängides, sportides. Kohtumisi on olnud aasta jooksul mitmeid – pakuksin välja numbril 8.

Ja kuna jagatud rõõm on topelt-rõõm, siis tahan seda tõesti jagada. Eriti meie viimaseid tegemisi.

Pehmepalli mäng

Novembris kutsus hr. Kahro Kivilo – pikka iga talle! – Viskla noored

ja vanad Kosejõe kooli pehmepalli mängule. Esimest korda kuulsime millestki, mis kõlas veidi harrypotterlikult. Olime veidi mures oma sportliku vormi puudumise pärast, aga mäng oli tegelikult lihtne ja lõbus.

Kes palliga (pehme)pihta sai, pidi platsilt lahkuma, aga ainult seni, kui tema pahategija sama saatuse osaliseks sai.

Kuigi igaüks pidi hoolitsema ainult enda maise heaolu eest, oli siiski näha, et oma sümpaatiad ja sõpru püüti säästa.

Rõõmus ühislaulmine

Midagi nii vahvat Visklal vastu panna ei olnud. Kutsusime Kosejõe kooli lihtsalt külla, et nad hindaksid

meie laste poolt kokku pandud pisikest jõuluprogrammi. Sellest üritusest sai osa ka Kose Gümnaasiumi lastekoor, kes külamajas samal ajal laulmist õppis. Paar pala olid nad juba selgeks saanud ja õp. Heli Sepp lubas need esitada. Tegelikult see osa laulmise õppimisest on nali! Lastekoor on kõva tegija!

Pärast kontserti haaras omakorda ohjad Kahro Kivilo. Siis said laulda kõik – Kosejõe kool, Viskla küla, lastekoor ja pealtvaatajad. Praegu ootavad Viskla ja Kosejõe lapsed kevadet, sest plaanid on tehtud.

Suurekivi Mann

Võimas tunnustus Riigikohtult

Kose Gümnaasiumi õpilane Dorothy Harriet Purre osales Riigikohtu 97. aastapäeva kaasuskonkursil ning pälvis seal 11. klasside arvestuses auväärse 2. koha.

Riigikohus tunnustas Dorothy Harriet Purret ning tema juhendajat Kaia Laansood.

Palju õnne Dorothy Harriet Purrele eduka osalemise ning Kaia Laansoole eduka juhendamise puhul!

KT

Ämari Lennubaasi uudistamas

Koostöö aasta raames külastasid Kose jaoskonna naiskodukaitsjad, kodutütreid ja noored kotkad ning riigikaitse huvilised õpilased ja lapsevanemad Ämari lennubaasi.

Kadri Põlm

26. jaanuaril toimus väljasõit Ämari Lennubaasi, eesmärgiga saada ülevaade Eesti Õhuväe taristust ning lennuvahenditest.

Huvilistele tutvustati kopterit Robinson 44, mida kasutatakse väljaõppeks ning uuringu- ja otsingulendudeks. Kopteritel on ka võimekus otsida kadunud inimesi õisel ajal.

Anti ülevaade lennukist AN-26, milles lapsed said proovida piloodi-tooli. Tavapäraselt kasutatakse seda lennukit transportlendudeks nii Eesti õhuruumis kui ka väljaspool. Seda kasutavad ka langevarjurid hüpete tegemisel ning samuti leiab lennuk rakendust metsatulekahjude kustutamisel.

Huvilistele tehti ringsõit lennubaasi taristul, mis koosneb päästetakeskusest, õhujuhitamisega ja side keskusest, kasarmutest, ladudest, angaariidest ja sidekeskusest.

Viimase kümne aasta jooksul on toimunud aktiivne arendustegevus, mille tulemina on Ämari tänaseks täisfunktsionaalne lennuväli.

Kadri Põlm

Oru Põhikooli poisid naasid Peterburist uhke võiduga

Neli väga tublit poissi Oru Põhikoolist – Riho Saggor, Kahro Tuule, Karl Markus Tarre ja Rasmus Talioja – käisid Peterburis koorilaulukonkursil.

Eesti Meestelaulu Seltsi üle-eestiline poistekoor KALEV (dirigendid Indrek Vijard ja Kuld-ar Schüts) võitis 6.-9. jaanuaril 2017 Peterburis rahvusvahelise festivali „Youth of the Planet“ raames toimunud XI koorikonkursi „Laulud Neeva kohal“ Grand Prix.

Akadeemiliste kooride kategoorias osales 22 koori Valgevenest, Lätis, Eestist ja erinevatest Venemaa linnadest.

Konkurss toimus Peterburi Riiklikus Akadeemilises Koorikapellis. Kalevi poistekooriga kuulusid teosed Andres Lemba, Pjotr Tšaikovski, Cyrillus Kreegi ja Tom Fettke sulest. Lisaks esines koor Kaasani katedraalis ja

lõpetamisel Jaani kirikus.

Žüriisse kuulusid Dmitri Stefanovitš (esimees), Pjotr Potšinštšikov Helsingist, Igor Solovjov, Jelena Ptšelinseva ja Boris Vorontsov.

EMLS üle-eestilise poistekooriga KALEV dirigendid on väga tänulikud neile peredele, kes kasvatavad nii tublisid poisse ja kes on igati toetanud poistekooriga tegevust. Sellise koori tegevus saab teoks ainult kolmepoolsele koostööle – kool, kodu ja poistekoor. Ilma kooli ja kodu toetuseta poleks võimalik tegutseda kooril, kes käib koos vaid kord kuus.

Anne-Mari Alver

Võidukad noored sportlased treenivad neljal-viiel päeval nädalas

Kose Gümnaasiumi õpilased Leanne Siimumäe ja Karol Hanga esinesid väga edukalt Eesti kergejõustiku talvistel meistrivõistlustel.

Eesti A- (U18) ja B- (U16) klassi kergejõustiku talvistel meistrivõistlustel osalesid Leanne Siimumäe (16) ja Karol Hanga (16), kes töid võistlustelt endaga kaasa mitu kõrget kohta.

Karol Hanga 800m jooksus 3. koht ajaga 2.07.47 ning 2000m jooksus 2. koht ajaga 6.05.05.

Leanne Siimumäe kuulitõukes pronksmedal tulemusega 14.30m ning Eesti meister kõrgushüppes tulemusega 1,70 m.

Uurime, kui suur töö on suurte võitjate taga ning milline on meie tublide sportlaste igapäevaelu.

Kui kaua olete spordiga tegelema ja milliseid spordialasid olete harastanud?

Leanne: Spordiga olen tegelema ligi 10 aastat. Alustasin kergejõustiku treeningu 6-aastaselt. olen Olen käinud ka võrkpalli, korvpalli ja ujumistrennis, kuid tuli aeg valida ning otsustasin jääda kergejõustiku juurde.

Karol: Spordiga olen ma tegelikult tegelema terve oma elu, aga n-ö selle suurema spordipisiku sain ma 6-aastaselt, võisteldes Saaremaa kolme päeval jooksul, ehk siis tugevam sport tuli mu ellu 10 aastat tagasi. Olen harastanud väga paljusid spordialasid, nagu kergejõustik, kus tegin peaaegu kõiki alasid (peale oda viske, kettahei-

te ja vasaraheite), samuti olen tegelema ka triatloni ja duatloniga. Duatlonis olen ma saavutanud EMV PC vanuseklassis 2. koha. Samuti mulle meeldib väga jalgrattasõit nii maanteel kui ka maastikul.

Miks on kergejõustik teie lemmikala? mis meeldib kergejõustikus kõige enam?

Leanne: Kergejõustik on minu lemmik ala, sest see on ainus ala, millel tunnen ennast kindlalt. Kergejõustikus meeldib mulle enim vaheldus. On valida paljude alade vahel ja ei teki tüdimust.

Karol: Kergejõustik on mu lemmikala selle pärast, et seal leidub selline ala nagu pikamaa jooks ja n-ö "jooksu pisiku" sain ma oma isalt, kes samuti tegeles minu vanuselt kergejõustiku ja jooksmisega. Samuti ei ole kergejõustik selline tiimisport, kus peab muretsema selle pärast, et mitte oma tiimi alt vedada, sellepärast mulle samuti meeldib see ala (jät-

tes välja teatejooksud).

Kui palju te treenite?

Leanne: Mul on nädalas neli põhitreeningut ja laupäeviti taastav jooks.

Karol: Hetkel tegelema ma jooksutrennidega 5 korda nädalas (neljapäev ja pühapäev on vabad), pühapäeviti üritan ma käia ka ujumas, samuti tegelema ka jooksu kõrvalt veidikene korvpalliga 1-2 korda nädalas käin korvpalli trennis.

Kuidas leida aega õppimise ja treeningute ühitamiseks?

Leanne: Kuna koormus koolis on suur ning ka vaba aega vähe, pole võimalik aega leida. Treeningute ja õpingute ühitamiseks on vaja aega tekitada ning seda tihti ka uneajast.

Karol: Tuleb osata oma aega piisavalt hästi planeerida, et jõuaks kõik asjad ära teha. Samuti tuleb üritada ka koolis tundides võimalikult palju ära teha, et liigselt palju õppida ei jääks kodus. Siiani mul endal pole isiklikult

probleeme tulnud, sellega et trennid võtavad õppimise aja ära.

Kas teil on aega ka hobideks ja kui jah, siis millised hobid teil on?

Leanne: Kergejõustiku kõrvalt mul hobideks aega kahjuks ei jää.

Karol: Aega mul hobide jaoks oleks, kuid hetkel mul neid väga ei leidu. Võib-olla tüüpilise teismelise poisina meeldib mulle palju arvutis arvutimänge mängida.

Millised on plaanid edasiseks?

Karol: Plaan on lõpetada Kose Gümnaasium ja peale seda edasi õppima minna välismaale ülikooli, et saada palju uusi kogemusi ja teha trenni uutes huvitavates paikades. Samuti saada juurde ka uusi tutvuseid ja teadmisi.

Kuidas hindate Kose spordielu?

Karol: Kose spordielu on üldiselt hea, kui esineb siiski mõningaid miinuseid. Kõigepealt plussideks on see, et meil on väga korralik staadion, millel on lust treenida ja treenerid on meil samuti head. Igal lapsel on võimalik käia ka trennides. Miinusteks on see, et Kose ei leidu ühtki korralikku terviserada, mille vajadus oleks päris suur, kuna siis ei peaks noorsportlased asfaldil jooksmisega oma jalgu löhkuma. Samuti ei ole vald suutnud korda teha staadioni kõrval olevat jõutegemise kohta.

Anne-Mari Alver

Ravila Külaselts, MTÜ Kose Looe ja Kose-Uuemõisa Koduloomuuseum kutsuvad osalema

FOTONÄITUSEL „MEIE INIMESED“

Meie kodukohta suurim rikkus on meie inimesed.

Kutsume külaseltse ja kõiki fotograafihuvilisi jäädvustama oma koduküla igas vanuses inimesi nende loomulikus keskkonnas, tavapärase tegemiste-toimetamiste juures. Eriti oodatud on fotod vanematest inimestest.

Ootame näitusele töid, millel on kujutatud Kose vallas elavaid inimesi.

Tööde vormistamine:

- Fotod võivad olla nii värvilised kui mustvalged
- Palun laadige üles pildid jpg-formaadis maksimaalse suurusega interneti keskkonda (Google Drive vms) ja jagage fotode asukoha linki meiega: zvorovskij@zv ja/või diana.mihkelsoo@gmail.com
- Palun laadida pildid üles hiljemalt 15. maiks 2017.

Fotole palun lisada:

- autori nimi
- küla/alevik
- Pildile jäädvustatud inimese loal ka fotol olija nimi ja lugu.

Pildistamisel tekkinud tehniliste küsimuste korral leiad tuge ja inspiratsiooni:

<https://takkfoto.wordpress.com/kaamera-kasutamine/>

Näituse koostame külade/alevike kaupa.

OLETE OODATUD FOTONÄITUSE „Meie inimesed“ AVAMISELE

10. juunil 2017 Ravila Pärimuspäeval.

Näitust saab vaadata ka Kose kihelkonnapäevade raames 20.–27. augustil 2017.

Kavandad elamumaad või rajad tööstusparki?

- Ruumiline planeerimine
- Keskkonnamõjude hindamine
- Veevarustuse ja kanalisatsiooni projekteerimine
- Teede ja rajatiste projekteerimine
- Ehitustööde omanikujärelevalve

& Anname sulle nõu ja viime läbi vajalikud ettevalmistused

SKEPAST & PUHKIM

+372 664 5808
info@skpk.ee
www.skpk.ee

Rahvarõiva aasta

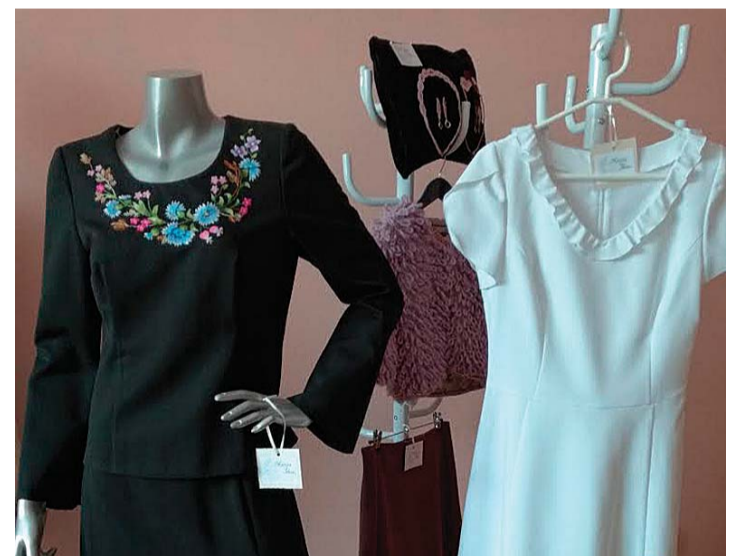
Möödunud aastal oli Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu poolt välja kuulutatud aastateemaks rahvarõivas.

Üle Eesti korraldati erinevaid üritusi, koolitusi, konkursse ja õpitubasid. Nii püüdis Kose Kunsti ja Käsitöö Selts projektiga „2016. aasta on rahvarõiva aasta“ anda ka oma panuse. Rahvarõiva aasta raames korraldati temaatilisi õpitubasid, omaloomingu konkurss „Eesti-keha-kate rahvarõiva ainetel“ ja 31. jaanuaril võeti 2016. aasta tegemised kokku Ravila mõisas toimunud konverentsil „Rahvarõiva radadel“.

Tehti kokkuvõtteid möödunud aasta üritustest, aga seati sihte ka järgnevas aastaks. Rahvarõiva aasta üheks kuumemaks teemaks oli kindlasti autentne rahvarõivas, aga ka rahvarõiva õige kandmine. Kohal olid oma ala parimad spetsialistid ja kõik küsimused said ka vastused. Rahvarõiva teema on veel eriti aktuaalne sellel aastal toimuva XII noorte laulu- ja tantsupeo tõttu.

Konverentsil pakkus kindlasti paljudele põnevust oma silmaga näha 17. sajandist ehk pea 400 aasta vanuseid Keila kihelkonnast pärit rariteetseid käiseid, mis vaatamata mõnedele plekkidele ja ajahambast puretud kangale nägid siiski veel väga head välja. Sai tõdeda, et hästi hoitud rahvarõivast on võimalik tulevastele põlvedele säilitada sajandeid.

Omaloomingu konkurss kestis läbi mitme kuu ja osalema ootasi-

Rahvarõivad Marju Pärna kollektsioonist.

RAHANDUSMINISTEERIUM

Kodanikuühiskonna Sihtkapital

REGIONAALARENGU TOETUSEKS

me kõiki neid, kes armastavad käsitööd ja kes oma töödeks on inspiratsiooni saanud just rahvarõivaist, nende tegumost või mustritest. Paljud konkursile saadetud tööd olid väga töömahukad alates tikitud kostüümidest ja mantlitest kuni kinnaste ja soki kollektsioonideni välja. Kõik tööd olid kaunid ja korrektselt viimistletud. Parimate tööde autoriteks olid: Marju Pärn, Ly Renter ja Birgita Silberg.

Projektjuhtide jaoks oli päevakavas oluline punkt info jagamine just lähiajal korraldatavate taotlusvoorude ja tähtaegade kohta.

Täname kõiki osalejaid, juhendajaid ja toetajaid. Saime veelkord kinnitust, et käsitöö on väga paljudele meeldivaks hobiks igapäevase töö kõrvalt.

Piret Aavik
Kose Kunsti ja Käsitöö Selts

Kaitseliidu raudsed Naelad

Kuidas Kosel Kaitseliitu koonduti ning milline oli elu eelmise sajandi 90ndatel, aitavad meenutada staažikad kaitseliitlased Rein ja Lembit Nael.

Aasta siis oli 1992. Aeg oli keeruline ja vastuoluline, kuid paljud mehed leidsid sisemist tahet ja jõudu muuta kodumaa paremaks ja niimoodi panustada Kaitseliidu tegevusse. Sellisteks meesteks olid ka Lembit Nael ja tema vend Rein Nael.

Kose malevkond taasasutati 1991. aasta 25. oktoobril, mil toonaseks malevkonna pealikuks oli Endel Väli. Kose malevkond sai oma tegevuseks ruumid vallamaja all olevasse Vene-aegsesse tsiviilkaitse pommivarjendisse.

Jutud Kaitseliidu tegevusest levisid ja tollaste eestvedajate Endel Väli ja Mart Jõgeda üleskutsel reageerisid ka Lembit ja Rein. Lembit võeti Kaitseliitu vastu 28. juulil 1993, Rein, seoses dokumentide vormistamise viivitusega veidi hiljem. Töötuse andmine toimus 10. oktoobril 1993. aastal vallamaja ees ja malevkonna ruumides.

Ega aega raisatud – tihedad õpused, õppelaskmised ja valvapäevad toimusid mitu korda kuus. Tol ajal käidi veel staabivalves nii Männikul kui ka Aruküla sõjaväebaasis (Aruküla endise sõjaväeosa hooned). Valves oldi mitmekesi – tavaliselt üks staabi teenistuja ja kaks kaitseliitlast malevkonnadest. Mitmeid kordi kuus, vahetustega, vastavalt graafikule. „Oli ka juhuseid, mil mehi polnud valvesse saada. Leidsin siis oma tuttavat ja viisin valvesse. Maksin päevad ka kinni. Tihti polnud meestel staabis süüagi. Ka seda sai neile toodud,“ meenutab Rein staabivalvetega seonduvat aega. Sellised tihedad valvapäevad toimusid 2001. aastani.

Varustuse hankimine

„Eks varustus oli vilets, relvastus nadi, aga nii toimetati,“ tõdes Lembit küsimuse peale, mis tollast aega iseloomustas. „Algul otsisime ja ostisime ise varustust, kus keegi sai. Hiljem tulid Rootsi vormid,“ räägib Lembit. „Esimesed relvad olid Kalashnikovid, hiljem Iisraeli omad.“

Ajad olid sünged ja pinevad ning allilma tegevus veel tormiline. Lembit teab meenutada, et 1994.–1995. aastal käisid kaitseliitlased politseil patrullimas abis. „Käisime automaatidega Tallinnas restoran-kohvikuid läbi kammimas ja dokumente kontrollimas. Vene meestel venis suu ikka pikaks küll ja nägu läks kaameks, kui automaatidega ligi astusime,“ naerab Lembit. „Tol ajal oli seadusi vähe ja regulatsioon veel nõrk ja

tegemisel, mistõttu oli selline asi veel tehtav ja mõeldav. Praegu ei tule selline kontrollimine enam kõne allagi.“

1996.–1997. aastatel viidi läbi politseipoolne abipolitseinike väljaõpe, mis toimus Kosel ja taktikaline väljaõpe Aruküla baasis. Peale seda sai käidud politseil abis oma vallas korda tagamas. Rein meenutab veel abipolitseinikuna tegevust: „Abipolitseinikena olime graafiku järgi vallas öösiti patrullis ja seda ka üsna tihti.“

Aastatel 1995 ja 1998 osalesid Lembit ja Rein ka ERNA retkel vastutegevuses. „Meil oli võistluspunkt kaardil olemas, liikusime masinatega punkti ning olime maastikul ka jalgsi ja nii me võistlejaid varitsisime. Kui kätte saime, olid võistlejal punkt läinud,“ meenutab Lembit. „Olime päev, vahel kaks, siis toimus vahetus ja tulid teised mehed. See oli omamoodi huvitav ja põnev väljakutse ja kogemus.“

1996. aasta aprillis toimus Kose malevkonna (toonane kompanii) õppus koos Kalevi Pataljoniga ning malevkonda ja õppust väisas ka tolleaegne president Lennart Meri. Lembit oli siis kompanii pealiku kohusetähta, tutvustades presidendile Kose kompaniid ja selle ruume. Lembit otsib oma dokumentides ja toob välja ühe foto. „Siin on president Meri ja tollane kaitseväge juhataja kolonel Johannes Kert. Tutvustan neile NATO kuivtoidu paki sisu,“ muheleb Lembit. Rein teab rääkida, et seisnud nad parasjagu väljas, kui presidendi käsundusohvitser küsis, mis hoone ees nad viibivad. Malevkonna ruumid asuvad vallamajaga samas majas. President Meri viitas katusele ning sõnas konkreetselt: „Riigi lipp on viltu!“ Märkus sai ka vallavanemale edastatud ning juba esmaspäeva hommikul oli lipuvarras vallamaja katusel sirgeks tõmmatud.

„Kose mehed tegid Vetla-Voose teel Kalevi Pataljonile varitsust ja need tõmbasid soomukiga põllu peale. Veel aastaid hiljem olid soomuki jäljed põllu peal näha,“ tuli Reinul meelde veel üks seik sellest õppusest.

Kestev areng

Paraadidel on Lembit käinud alates 1995. aastast kümme aastat järgemööda. Nii vabariigi aastapäeva paraadil kui ka maakaitse-

päeval. Paraadidele eelnesid vahel nii eelproov kui ka peaproov, nii, et rividriili sai üsna põhjalikult tehtud. Aastal 2002 oli Lembit ka Põlvas võidupüha paraadil Harju maleva võidutule toojaks. Tuletoojateks olid siis vaid kaitseliitlased. Lembit läks sinna oma 1968. aasta Mercedes Benz autoga, Tallinnast politseijaoskonnast laenatud treileri peal vana militaarmaastur Volkswagen Iltis. Ja paraadil oli Iltise roolis vend Rein. President Rüttilt tuli vastu võetud, toimetati see kodumaakonda ja seal edasi liikus tuli valdadesse.

2001. aastal asus Lembit jaopealiku kursusele vastasutatud Kaitseliidu Koolis, mis siis asus veel Viljandi Ühendatud Kutsekoolis Vana-Võidus. Kursustele eelnesid erinevad katsed ja testid. Kuna kursusele soovijaid oli rohkelt, aga malevkonnale oli lubatud vaid üks koht ja Reinul nooremseerandi aastate juba olemas, sai kursusele Lembit, kes oli siis ka kompanii pealikuks.

2004. aasta septembrist õppis Lembit vabatahtlike rühmapealike kursusel juba Kaitseliidu Koolis Alu mõisas. Kursustele eelnesid augustikuus katsed. Kursus ise oli pikaajaline ja toimus vahel lausa kaks korda kuus nädalavahetustel. Kursuse raames toimus meelde jääv hilisõhtune kursuse ristimine Varbola linnuses, kus tuli läbida erinevaid takistusi ja proovile pandi ka meeskonna ühtsus ja võitlusvaim. Näiteks meeskondlikult pimesi takistusraja läbimine. Harju malevast osales kolm meest ning üldse lõpetas selle lennu 28 kaitseliitlast. Lõpetanud 2005. aastal reservohvitseri (4. kursus) kursuse, sai temast lipnik.

Seersandi auastet kandev Rein aga seevastu on panustanud aastaid maleva juhtorgan, olles Harju maleva juhataja liige mitme pealiku aegu, nüüdseks juba 15 aastat. Rein on ka Kaitseliidu Keskjuhataja liige.

Vanatehnika klubi

Mõlemad mehed on pikka aega olnud ka Kaitseliidu vanatehnika klubi liikmed, taastades mitmeid masinaid, sealhulgas soomuk Scania

Ave Nael

**Austatud
Kose valla elanikud**

**Olete oodatud Eesti Vabariigi
99. aastapäeva pidulikule tähistamisele
laupäeval, 25. veebruaril
Kose Kultuurikeskusesse**

Kavas:

16.30 kunsti- ja käsitöönäituse avamine

17.00 KONTSERTAKTUS

**Järgneb vallavolikogu esimehe ja
vallavanema vastuvõtt**

Tantsuks ansambel "Nukker Kukeke"

Avatud baar

Üritus on tasuta

Admiralimatk ootab matkalisi

Taaskord on võimalus kõndida admiral Johan Pitka mälestusele pühendatud rahvamatkal, millele antaks start 11. korda 19. veebruaril kell 10.00 Jalgsema admiralimälestuskivi juurest.

Matka pikkus on nagu alati ligi 20 km ja lõppeb Peetris. Kellele see liiga pikk tundub, saab matkaseitskonnaga liituda Järva-Jaani kultuurimaja juurest alates kella 10.30st. Järva-Jaani liitujatele on matkatee pikkus ligi 13 km.

Neil, kes alustavad matka Jalgsemalt on hommikul võimalik jätta oma isiklik transport matka lõpp-punkti Peetri kiriku parklasse ja Kaitseliit pakub kell 09.00 sõitu matka alguspunkti. Nimetatud sõidu vajadusest palutakse eelnevalt registreerimisel teavitada.

Matka osalustasu on 1 euro, mis tasutakse lõpp-punkti Peetris. Kaasa tuleks võtta ka eelnevate admiralimatkadelt saadud matkakaart, kõik templita varustatud kaardid osalevad loosimisel. Matkakaart antakse ka kõikidele osalejatele, kes esmakordselt rada läbisid. Nende vahel, kes on osalenud kolm või enam korda, loositakse välja sepistatud Admiralimõök.

Matkaliste eelregistreerimine lõpeb 12. veebruaril kell 23.59. Registreerimiseks loetakse vaid need, kes on andnud oma osalusest teada kas Järva maleva telefonil 717 9749 või internetikeskkonnas <https://docs.google.com/.../1C2zMF0kq-DOSRwaW5njq5.../viewform...>

Eelregistreerimisel anda teada transpordi vajadusest Peetrist Jalgsemale. Facebookis on avatud matkale pühendatud leht - Admiral Johan Pitka mälestuseks pühendatud rahvamatk.

MATKA ORIENTEERUV AJAKAVA:

09.00 väljasõit Peetrist Jalgsemale
09.15-09.30 matkal osalejate kogunemine Jalgsemale Pitka mälestuskivi juurde
09.45-10.00 matka avakõned Jalgsemal
10.00 matka algus Jalgsemalt
10.30 peatus Järva-Jaani kultuurimaja juures
11.30 kuum tee ja piruka peatus
15.30 matka lõpp, osalejate registreerimine, soe supp, auhindade loosisimine

Kose valla 2017.a male ja kabe meistrivõistlused toimuvad 12. veebruaril 2017 Oru Külakeskuse saalis.

Male algab 10.00 (mandaat 9.30) ja kabe 14.00 (mandaat 13.30). Võistlusüsteem sõltub osalejate arvust. Võistlusklassid: mehed, naised (2000.a ja varem sündinud); poisid, tüdrukud (2001.a ja hiljem sündinud). See võistlus on ühtlasi ka valikvõistluseks Kose valla võistkondade moodustamiseks 13. Eestimaa talimängudeks, mis leiavad aset 3.-5. märtsini 2017 Valgas.
Kohtunik
Jaan Urgas

Kas sina oled ka üks neist?

Tervise Arengu Instituudi andmetel alustatakse alkoholi tarbimist väga varakult - iga neljas 11-aastane laps on ära joonud ühe pudeli õlut.

Kurvastuseks muudavad alaealistele alkoholi kättesaadavaks täiskasvanud, kes peaks tegelikult märkama, sekkuma ja takistama. Kõikide täiskasvanute õul lasub vastutus, kui kättesaadav alkohol noortele on.

Iga täiskasvanu, kes alaealisele alkoholi ulatab, peaks endalt küsima, miks ta seda teeb. Sõnum, mida tegevus endas kannab, ei pruugi olla selline, mida täiskasvanu edastada soovib. Täiskasvanu, kes laseb lapsel alkoholi pruukida, ei mõista tegelikku valupunkti, kelleks on tema ise – inimene, kes ei saa aru oma tegevuse tagajärjest, avades nii tee võimalikele järgmistele tarvitamistele.

Kui narkootikumide ja sigarettidega on üheselt mõistetav, et need kahjustavad iga inimest igas eas, siis alkoholiga on keerulisem lugu. Reklaam, turundus ja erinevad eeskujud hajutavad alkoholi negatiivseid mõjusid ning lasevad sel paista kui millelgi loomulikul ja tavapärasel. Meie kultuuriruumis on üpris lihtne leida kalendrist mitmeid tähtpäevi, mille lahutamatu osa on alkohol.

Alaealine peab mõistma, miks alkohol tegelikult kahjulik on

Alkoholi tarbimisest tulenevate kahjude ulatust võimendab tarbimiskultuur, mis soodustab korraga suurte koguste kange alkoholi tarbimist. Eelmise aasta "Alkoholi aastaraamatu" tarbeks läbiviidud uuringu kohaselt tarbis iga kümnes küsitlusalune korraga kuus või enam alkoholiannust rohkem kui kahel korral nädalas. Ühele alkoholiannusele vastab üks nii-öelda restoraniannus ja see sisaldab 12 grammi puhast alkoholi. Vastanute osas tähendab see seda, et nad tarbisid rohkem kui 6 pitsi viina või 6 pokaali veini rohkem kui kahel

korral nädalas, mis on märkimisväärselt suur kogus.

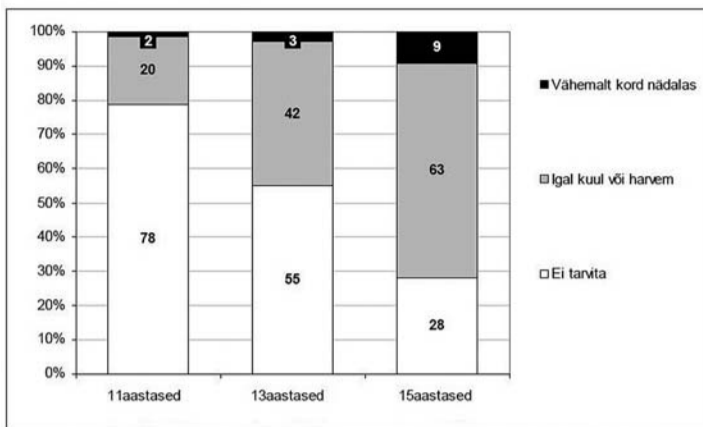
Sõltuvalt tarbija vanusest või televisilist seisundist on alkoholi taluvus ja kahjustused erinevad. Noore inimese aju arengule mõjub alkohol tunduvalt hävitavamalt kui täiskasvanule. Siiski olenemata sellest, kas alkoholi tarvitab alaealine või täiskasvanu, ilmnevad kahjulikud mõjud igas vanuses inimese organismile.

Esimene kehaosa, mida alkoholi tarvitamine kahjulikult mõjutab, on aju frontaalsagara piirkond, ehk aju osa, mis reguleerib meie enesekontrolli ja vastutab sihipärase ning kontrollitud käitumise eest. Mida nooremalt alustatakse alkoholi tarbimist, seda suurema tõenäosusega saab see aju osa kahjustusi ja edaspidises elus võib tekkida probleeme olukordade adekvaatse hindamisega. Samuti suureneb risk muutuda sõltlaseks ükskõik millises tegevuses. Alkoholi liigtarbijad satuvad sageli kergemini konfliktisituatsioonidesse, võivad langeda kuriteo ohvriks või sattuda õnnetusse.

Alkoholi ei pea proovima selleks, et aru saada, milline mõju või mis tagajärjed sel on. Me ei pea näppu tulle pistma selleks, et teada saada, kas see meid põletab. Klaasveini toidu kõrvale maitseelamus tekitab on sobilik, ent purjus inimene satub kergemini sekeldustesse või ohtlikesse olukordadesse.

Laps ei pea ega saagi kasvada silmaklappidega, ta näeb, mis ühiskonnas toimub ja peab seda ka mõistma. Seega on loomulik, et laps näeb, kui täiskasvanud külalistele pakutakse pokaali veini. Ent tuleks jälgida, et täiskasvanud ei jooks end purju laste nähes. Kui laps küsib, kas ta võib ka proovida, peab vastuseks olema kindel „Ei!“. Kui lapsevanem peab õigeks anda lapsele kodu keeleotsaga alkoholi maitsta, peab sellega kaasnema selgitav ja arutlev vestlus.

Õpilaste jaotus alkohoolsete jookide tarbimise sageduse järgi 2013/2014. a (küsitluse tulemused) % vastajatest

Allikas: HBSC 2013/2014 a, Tervise Arengu Instituut

Alkoholitarbimise vanuselist piirangut tuleks seletada laste ja täiskasvanute organismi erinevustega. Lapse organid on alles arenemisjärgus ja ka kõige väiksem kogus alkoholi pärsib nende arengut.

Lapsevanem peaks last alkoholi suhtes kasvatama nii, et lapsel oleks sellesse tasakaalustatud suhtumine – et ta suudaks selle liigtarbimisele vastu panna ja vajadusel ka sõpru korrale kutsuda. Üldiseks tavaks on, et purjus inimene kaotab teiste hulgas lugupidamise. Alkoholi liigtarimine on ühiskonnas muutumas tabuks ning üha rohkem tundub, et inimesed arvestavad piiridega aina enam. Kainem elustiil on muutumas populaarsemaks ning see on ainult tervitatav.

Tähtis on probleemi teadvustada

Kuna alaealistele saab alkohol enamasti kättesaadavaks täiskasvanute kaudu, tähendaks järelevalves ja ennetustöös ainult noortele endile keskendumine probleemi põhjustest mööda vaatamist. Seetõttu pöörab politsei eelkõige tähelepanu nende inimeste ja ettevõtete väljaselgitamisele, kelle kaudu alkohol lasteni jõuab.

Kohalike inimeste ja ettevõtete tehakse tihedat koostööd. Näiteks viib politsei regulaarselt läbi infopäevi lõbustusasutustes, et ühise laua taga leida lahendusprobleemidele, mis öölokaalides sageli just alkoholi liigtarimisest tekitavad. Eriti terav on probleem Tallinna kesklinnas, kus ühte kohta

on koondunud hulk lõbustusasutusi. Politsei eestvedamisel kujundati ennetuskleebised, et baarikassas torkaks ostjale esimesena silma kleebis, mis tuletab meelde, et alla 18-aastased alkoholi baarist ei saa. Ühtlasi annab politsei infopäevadel juhiseid nii ettevõtjatele kui ka teenindavale personalile, kuidas käituda, kui baaris tarvitavad ühes täisealsetega alkoholi ka alaealised.

Aina rohkem küsitakse kaubandusettevõtete alkoholi müümisele ostja vanuse kontrollimiseks dokumenti. Dokumendi küsimine on saamas normaalseks ning peaski olema iga väärika teenindaja kohustus. Eesmärk on noori kaitsta, et alkohol ei satuks alaealiste kätte, ning et noored ei saaks end läbi alkoholi kahjustada.

Mõistvalt tuleb suhtuda ka olukorda, kus täiskasvanud alkoholi stja suhtes võib teenindajal tekkida kahtlus, et alkohol ostetakse alaealisele või et alaealised saavad sellest mingil viisil osa. Sellisel juhul tuleks kutsuda politsei ning olukorda selgitada.

Kindlasti ei toimu alkoholi tarbimiskultuuri muutmine üleöö, kuid lihtsate ja oluliste sammudega kogukonnas saab algust teha kohe. Alkoholist tingitud kahjude vähendamisel on väga tähtis roll normide ja väärtuste teadlikus loomises ning nende kujundamises kodus, sõprade seltsis ja töö ning seeläbi ühiskonnas laiemalt.

Kairi Ränk
piirkonnavanem

Uude aastasse tantsuga

Jaauarikuu esimesel laupäeval, 7. jaanuaril, toimus Kose kultuurikeskuses meeleolukas eakate uue aasta pidu, kus osales üle saja inimese valla eri paigust.

„See oli nii vahva pidu, et veel peaaegu kuu aega hiljem tuleb naeratus näole, kui meenutan,“ kinnitab üks osalenutest ning lisab, et ootab juba pikisilmi järgmisi üritusi.

Peo korraldas Kose Vallavalitsus koostöös Kose Kultuurikeskusega. Pidu aitasid ette valmistada krapsakad daamid Habaja eakate seltsingust „Hõbejuus“.

Peo juhatas sisse vallavanem Merle Pussak tervituskõnega. Kohal tulnud tervitasid ka kultuurinõunik Margit Eerik ja sotsiaalnõunik Merike Pihla. Meeleoluka kavaga esinesid Kose memmede tantsurühm „Madli“, seenioritantsijad ja Kuivajõe naisrühm. Esinemise lõpetasid ühistantsud rahvaga. Maarika Tuttelbergi juhendamisel tantsiti ühises tantsuringis ja kerge vaevaga õpiti selgeks mitmed seltskondlikud tantsumängud. Seejärel kogunes lavale väikeste lõõtspillipoiste ansambel „Lõõtsavägilased“, kelle muheda laulu ja pillimängu saatel möödusid tunnid märkamatu. Sai tantsida, laulda, oli kaetud kohvilaud. Milline kena algus aastale, mis sai mõnusa hoo sisse!

Aitäh kõigile kohtalenuile ja meeleolukat aasta jätku!

KT

Madalalpalgaliste töötajate toetus 2017. aastal

Madalalpalgaliste tulumaksu tagasimakse on kord aastas makstav toetus, mille eesmärk on täistööajaga töötava madalalpalgalise töötaja sissetuleku suurendamine.

Töötajal tekib õigus saada tulumaksu tagasimakse, mille täpne summa arvutatakse välja töötaja tuludeklaratsiooni andmete alusel.

Kõik toetuse taotlemise tingimused peavad olema täidetud 2016. aastal vähemalt kuuel kalendrikuul.

Seega taotlemisel kontrollitakse, kas isik oli 2016. aastal vähemalt kuuel kalendrikuul:

1. Eesti resident,
2. vähemalt 18-aastane,
3. vähemalt ühe töölepingu alusel töötanud või olnud teenistus- suhtes ning töötamine ei olnud peatatud
4. vähemalt ühe tööandja juures

töötanud täistööajaga või mitme tööandja juures töötanud kokku täistööajaga. Täistööaja tingimus ei kehti töövõimetuspensionäridele ega vähenenud töövõimega isikutele

Madalalpalgalise töötaja toetuse saamisel ei kohaldata täistööaja nõuet töövõimetuspensionäridele ega vähenenud töövõimega isikutele. Töötaja ega tööandja ei pea Maksu- ja Tolliametit oma töövõimetuspensionist ega vähenenud töövõimega teatama, sest Sotsiaalkindlustusamet ja Töötukassa edastavad Maksu- ja Tolliametile vajalikud andmed ise jooksva aasta veebruari alguses. Pärast seda kuvatakse e-maksuametis/e-tollis kõigile töövõimetuspensionäridele ja vähenenud töövõimega isikutele, et täistööaja tingimus on täidetud.

Toetust saab taotleda, kui töötaja aastane tulu jääb alla

7817 euro.

Tuluna arvestatakse isiku **koogutulu**, sh töötasu ja muu tasu (võlaõigusliku lepingu alusel saadud teenustasu, ettevõtlustulu, kasu vara võõrandamisest, rendi- ja üüritud, litsentsitasu, intress, dividend, maksustatav pension, toetus, stipendium, preemia, hüvitis või muu tulu).

Madalalpalgaliste toetuse taotlemise vormile pääseb pärast 2016. aasta tuludeklaratsiooni esitamist kui valida e-maksuametis/e-tollis menüüpunkti „Töötamine ja väljamaksed“.

Toetust ei saa taotleda töötaja, kellel on küll aasta tulu alla 7817 euro, kuid kelle tagasimakse summa suurus on igal juhul 0 eurot. Eelkõige võib see ette tulla olukorras, kus isikule kuulub tulumaks tagastamisele tulumaksuseadusega lubatud mahaarvamiste tõttu (nt täiendav maksuvaba tulu

lapse ülalpidamise korral, eluase- melaenu intressid, koolituskulud, annetused vm).

Toetus on isikule tulumaksuvaba (tulumaksuseaduse § 19 lg 3 punkti 3 alusel). Samas tuleb arvestada, et **toetus suurendab isiku sissetulekut** ja seetõttu läheb toetus sissetulekuna arvesse isikule toimetulekutoetuse määramisel (nt KOVide toimetulekutoetuste määramisel).

Toetuse taotlus tuleb esitada Maksu- ja Tolliametile **31. märtsiks** koos füüsilise isiku tuludeklaratsiooniga.

Info pärineb Maksu- ja Tolliameti kodulehelt.

Täpsem info : <https://www.emta.ee/et/eraklient/tulu-deklareerimine/madalalpalgaliste-toetus-2017-aastal>

Merike Pihla
Sotsiaalnõunik

Sealihakonservide jagamisest vähekindlustatud inimestele

Kose vald taotles 2016. aasta lõpus Maaluministeeriumist 4000 sealiihakonservi, mis on mõeldud jagamiseks vähekindlustatud inimestele.

Vähekindlustatud inimene on vastavalt Kose Vallavolikogu poolt 25.02.2016 vastu võetud määrusele nr. 96 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord“ isik/perekond, kelle netosissetulek ühe pereliikme kohta on väiksem kui antud määruse lisaga kehtestatud toimetuleku piirmäär, milleks on 250 eurot ühe pereliikme kohta kuus (netosissetulek).

Konservide jagamiseks vähekindlustatud inimesed taotleda valla sotsiaal-osakonnast alates 6.02.2017. Konservide jagamise lõppkuupäeva määratud ei ole. Jagame kuni konservide jätkub. Vallavalitsuse poolt vastu võetud otsuse kohaselt on ühele inimesele ette nähtud maksimumselt 12 konservi.

Lisainfo saamiseks pööruda valla sotsiaal-osakonna poole, tel. 6339327, Merike Pihla või 6339328, Merje Villemis.

Möödunud aasta eest ei saa deklareerida autokooli ja huvikoolituse kulusid

Enam ei ole võimalik maha arvata mootorratta ja –sõiduki (A- ja B-kategooria) juhilubade koolituskulusid. Samuti ei saa maha arvata 2016. aasta 1. jaanuari seisuga 18-aasta vanuste ja vanemate inimeste huvihariduse kulusid. See tähendab ka seda, et sellist koolitusteenu pakuvad ettevõtted seda infot inimese eeltäidetud deklaratsioonil enam ei esita.

Teine oluline muudatus puudutab üüritulude deklareerimist. Kui siiani maksustati tulumaksuga kogu üürileandja poolt deklareeritud üüritulo, siis nüüd maksustatakse sellest vaid 80 protsenti. Selleks ei pea esitama kuludokumente, mahaarvamise teeb maksu- ja tolliamet üüritulo deklareerimisel tuludeklaratsiooni alusel. Eluruumi üüritulo 20% mahaarvamist rakendatakse üksnes elamu või korteri üürimisel eluruumi üürilepingu alusel, teistele rendi- ja üürituludele see ei laiene. Tuludeklaratsioonis tuleb näidata kogu aasta üürisumma, üüritulo hulka ei loeta tasutud kommunaalmakseid.

Möödunud aasta maksuvaba tulu oli 1700 eurot kuus ehk 2040 eurot aastas ja täiendav maksuvaba tulu pensioni korral oli 225 eurot kuus ehk 2700 eurot.

Eluasemelaenu intresside, koolituse ja annetuste täiendav maksuvaba tulu on väiksem kui varasemalt ehk 1920 euro asemel saab mahaarvamisi teha 1200 euro ulatuses.

Tuludeklaratsioonil on olemas juba terve rida eeltäidetud andmeid, näiteks isikuandmed, info töötasu ja kinnipeetud maksude kohta, pension, haigusraha, tasutud koolituskulud jne. Eluasemelaenu intresside andmed saab deklaratsioonile saata oma internetipangast, esmakordsel deklareerijatel tuleb esitada ka lisadokumendid, seda saab teha kohe peale deklaratsiooni kinnitamist sealsamas e-maksuametis/e-tollis.

Eeltäidetud ei ole välisriigist saadud tulud, andmed vara (sh metsamaterjali) võõrandamise kohta ega ettevõtlustulude kohta esitatav E vorm. Need andmed tuleb ise deklaratsioonile lisada.

Oma tuludeklaratsiooni eeltäidetud andmeid saab e-maksuametis/e-tollis üle vaadata 8.-10. veebruarini. Kui seal on mõned andmed puudu või erinevad teadaolevatest, siis tuleb andmete esitajaga ühendust võtta ja paluda need ära parandada.

Soovi korral võivad abikaasad esitada ühise tuludeklaratsiooni. Selleks tuleb mõlemal abikaasal teha oma deklaratsioonile märge, et ta soovib esitada ühist deklaratsiooni. Ühisdeklaratsiooni võivad esitada isikud, kes olid maksustamisperioodi viimase päeva s.o

Olulised kuupäevad

15. veebruar	Algab tuludeklaratsiooni esitamine e-maksuametis/e-tollis ja teenindusbürood hakkavad väljastama eeltäidetud tuludeklaratsioone paberil
28. veebruar	Algab tulumaksu tagastamine e-maksuametis/e-tollis deklaratsiooni esitanud klientidele
31. märts	Tuludeklaratsiooni esitamise tähtpäev
20. märts	Algab tulumaksu tagastamine deklaratsiooni paberil esitanud klientidele
3. juuli	Juurdemaksmisele kuuluva tulumaksu tasumise ja enammakstud tulumaksu tagastamise tähtpäev
2. oktoober	juurdemaksmisele kuuluva tulumaksu tasumise ja enammakstud tulumaksu tagastamise tähtpäev, kui deklareeritakse ettevõtlustulu, kasu vara võõrandamisest või välisriigis saadud tulu; FIE-del deklaratsiooni alusel juurdemaksmisele kuuluva sotsiaalmaksu tasumise tähtpäev

31.12.2016.a seisuga abielus. Kui üks abikaasast suri maksustamisperioodil või pärast maksustamisperioodi, kuid enne tuludeklaratsiooni esitamist, võib lehestunud abikaasa samuti esitada ühisdeklaratsiooni. Selliseid deklaratsioone saab esitada üksnes paberikandjal.

Enamast tulumaksu tagastamine deklaratsioonis näidatud pangakontole. Kui deklaratsioonis esitatud andmed vajavad täiendavat kontrolli, siis võtame inimesega enne tulumaksu tagastamist ühendust.

Kui deklaratsiooni järgi tuleb tulumaksu juurde maksta, siis saadab maksu- ja tolliamet maksuteate, mis on kättesaadav e-maksuametis/e-tollis.

Tuludeklaratsioon tuleb esitada ka kõigil neil, kes soovivad taotleda sel aastal esmakordselt makstavat madalapalgaliste töötajate toetust. See tähendab seda, et sel aastal makstav madalapalgalise töötaja tulumaksu tagasimakse võib puudutada ka neid möödunud aasta jooksul vähemalt kuus kuud täiskohaga töötanud ja alla 7817 euro tulu saanud inimesi, kes tavaliselt tuludeklaratsiooni esitama ei ole pidanud.

Madalapalgalise tagasimakse saamise eelduseks on tuludeklaratsiooni esitamine ja seejärel saab see inimese, kellel tagasimakseks õigus, teha taotluse e-maksuametis/e-tollis. Seetõttu palume kindlasti vaadata esmalt e-maksuametis/e-tollis, kas täidate toetuse saamise tingimused (välja arvatud tulu).

Kui tingimused on täidetud ja arvutuste järgi jääb aastane tulu alla 7817 euro, siis saate e-maksuametis/e-tollis tuludeklaratsiooni esitamise järel kohe taotleda ka

madalapalgalise tulumaksutagastust.

Toetuse taotlemiseks saab avalust esitada kuni **31.03.2017.a.**

Tulude deklareerimisega seotud küsimusi saab esitada maksu- ja tolliameti foorumis, samuti aita- vada meie konsultandid telefonil 880 0810 või meili teel fyysisik@emta.ee.

Kes peavad tuludeklaratsiooni esitama?

Tuludeklaratsiooni peavad esitama:

- kõik füüsilisest isikust ettevõtjad, ka need kes 2016.a ettevõtlusest tulu saanud ei ole;
- isikud, kes on saanud kasu vara (väärtpaberid, kinnisasjad) võõrandamisest;
- isikud, kes on müünud metsamaterjali või raieõigust;
- isikud, kes on saanud üürivõi renditulu;
- isikud, kes on saanud tulu välismaalt. Deklareerida tuleb nii Eestis maksustatav kui mittemaksustatav välisriigist saadud palgatulu, pension ja dividendid.

Kui tulude deklareerimise kohustus ei ole, aga soovitakse kasutada mõnda maksusoodustust (täiendav maksuvaba tulu kui on kaks või enam kuni 17.aastast last; on tasutud koolituskulud, eluasemelaenu intresse, kogumispensioni III samba makseid; tehtud kingitusi või annetusi tulumaksusoodustusega MTÜ-de, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja kantud isikutel), siis tuleb tuludeklaratsioon esitada.

Katrin Simul
EMTA

Ettevõtete ja töötajate kohtumispaik – töö- ja karjäärimes

07. märtsil korraldab töötukassa Tallinna ja Harjumaa osakond töö- ja karjäärimesi. Mess leiab juba teist korda aset Kultuurikatlas.

Messist annab ülevaate Gerli Toomla, töötukassa tööandjate konsultant.

Kellele mess mõeldud on?

Kõigile inimestele: nii töötavatele kui tööd otsivatele, nii õppivatele kui pensionipõlve pidavatele, nii eesti emakeelega kui muud keelt kõnelevatele, samuti ka vähenenud töövõimega inimestele. Messilt leiab väga erinevaid tööpakkumisi, põneva seminariprogrammi, karjäärinõustamist ja palju muud huvitavat. Mess on ligipääsetav ka vähenenud töövõimega inimestele.

Kas meie valla töötutel on mõtet messile tulla?

Kindlasti on mõtet, sest töö saab käia ka kodust kaugemal ning paljud ettevõtted pakuvad töötajatele ka organiseeritud transporti tööle ja koju saamiseks. Valikuid on palju ja kohapeal on hea võimalus kõigest täpsemalt kuulda ja juurde küsida.

Mitu ettevõtet messil osaleb?

Messile tuleb ligi 100 tööandjat, esindatud on ka riigisektori asutused. Pakutakse nii lihttööd kui spetsialisti ametikohti, nii täis- kui osalist tööaega, samuti lühiajalisi tööampse ja hooajalisi töökohti.

Millist tegevust leiavad messilt noored?

Noortele on avatud karjäärivõrk, kus nõustajad aitavad tööd valida, CV-d kirjutada, teste teha, õpetavad, kuidas võiks töövõetlusele käituda. Kui mõnel noorel on soov välismaale tööle minna, saab rääkida Euroopa töövahenduse võrgustiku EURES esindajatega, kes tutvustavad oma riigi tööpakkumisi ja annavad praktilisi näpunäiteid, mida teise riiki elama asumisel silmas pidada. Esindatud on ka kutseõppeasutused.

Kas pensionipõlve pidaval inimesel tasub ka messile tulla?

Kindlasti. Kuna Eesti seisab silmitsi töökäte nappusega, väravad ettenägelikud ja mitmekülgseid inimsuhteid väärtustavad ettevõtted juba praegu hea meelega vanemaealisi inimesi, pakkudes tihti ka osalise tööajaga töötamise võimalusi. Praeguseks on ümber lükatud ka mitmed varasemad vanuse ja töötamisega seotud stigmad. Näiteks on välja selgitatud, et ligikaudu 70% vanemaealistest inimestest ei puudu töölt haiguse tõttu. Samuti ei vasta tööle see, et õppimisvõime vanusega halveneb – vastupidi, sõnavara ja jutustamisoskus muutuvad hoopiski paremaks.

Mida põnevat messil veel toimub?

Messile tasub tulla ka inimesel, kes parasjagu tööd ei otsi.

Karjääriseminaril „Meie inimesed – meie võimalused 2.0“ arutletakse, kas ja miks valida info- tehnoloogia, kes on IT-virtuosoos – kas patsiga poiss või hoopis tüdruk, kas ettevõtte väärtuse loovad inimesed või nende loodud IT-lahendused jne.

Samuti toimuvad erinevad töötoid. Varasematel messidel on väga menukaks osutunud ettevõtlusega seotud ja ka stressi ning läbipõlemise ennetamisest kõnelevad töötoid. Messikülalistate küsimustele vastavad meie koostööpartnerid Maksu- ja Tolliametist, Tööinspeksioonist ja Sotsiaalkindlustusametist. Kohal on erivajadustega inimesi ühendavad organisatsioonid.

Messil saab ka tasuta karjäärinõu, karjäärinõustamisele võib tulla ka juba töötav inimene. Nõustamisele on mõtet tulla, kui tööstress kipub ligi hiilima, kui tundub, et tahaks tööelus muudatust või on soov õppida uut ametit. Samuti nõustame CV koostamisel ning aitame valmistada tööintervjuuks. Ka tasub nõustaja jutule tulla, kui püüdate ettevõtluse poole, kuid seda varjutavad kõhk- lused. Need, kes messil karjäärinõustamisele ei jõua, võivad alati tulla tasuta nõustamisele töötukassa Lilleküla büroosse – lisainfot leiab www.minukarjaar.ee.

Messil osalevad tööandjad, messi kava ja seminariprogrammi leiate töömesside kodulehelt www.toomess.ee

Statistikaamet

Statistikaameti missioon on pakkuda usaldusväärset ja objektiivset infoteenust. Meie koostööpartnerid on Eesti statistikatarbijad ja andmeesitajad ning rahvusvahelised organisatsioonid. Teeme statistikat Eesti keskkonna, rahvastiku, sotsiaalvaldkonna ja majanduse olukorra ning trendide kohta. Peame oluliseks uuendusi ja arengut.

Andmetöötule ja registre osakonna põhiülesanne on koguda ja täpsustada andmeid, valmistada ette lähteandmeid, arendada andmekogumist ja andmetöötlust ning pidada ja arendada statistilisi registreid.

Otsime oma kollektiivi KÜSITLEJAJID

Küsitleja tööülesanded:

- elanike küsitlemine

Nõudmised kandidaadile:

- keskhariidus
- hea eesti keele oskus, vene keele oskus suhtlustasandil
- arvutioskus
- väga hea suhtlemisoskus
- kohusetundlikkus
- tulemustele orienteeritus
- autojuhiluba ja isikliku auto kasutamise võimalus

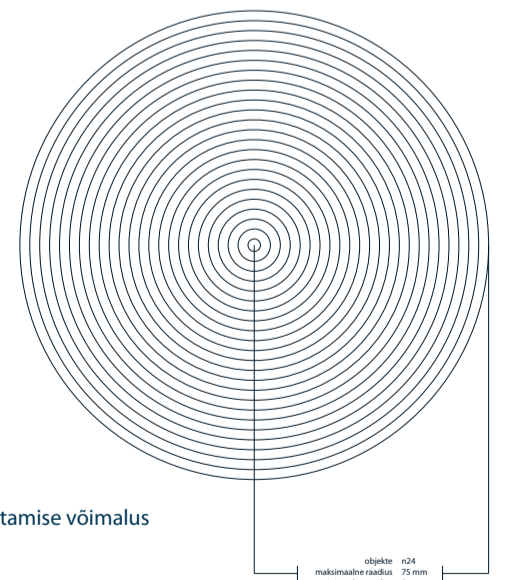
Kasuks tuleb:

- varasem töökogemus küsitleja või müügiesindajana või muul head läbirääkimisoskust eeldaval töökojal

Omalt poolt pakume:

- töövahendid – mobiiltelefon ja küsitlusteks sülearvuti
- töötulemustest sõltuvat tasu
- sõidukulude hüvitamist küsitluspiirkonnas
- uuringukoolitusi

Kandideerimiseks palume esitada CV e-kirjaga aadressil kirly.kask@stat.ee
Lisainfo: **Kirly Kask**, tel **625 9274**

Eelmist aastat saab lugeda Tuhala kogudusele igati kordaläinuks. Koguduse liikmete arv kasvas 13 leirilapse võrra, leidis aset ka 16 ristimist.

Tuhala kogudus aastal 2016

Eelmisel aastal jõudime lõpule oma Oru mõisa vasaku tiiva kahel korrusel asuvate ruumide (kirikla) renoveerimisega - viimasena ehitasime juurde duširuumi, et retriitidel/vaikuse rännakul käijad saaks vajadusel ka väikese higi maha loputada. Suuremaks ehitustööks oli eelmisel aastal veel kiriku katuse ja kiriku torni katuse tõrvamine, mida aitas rahastada KÜSK Harjumaa Kohaliku Omaalgatuse Programm.

Toredad üritused

Kirikla I korrusel on meil saal kuni 30 kohaga talviste jumalateenistuste pidamiseks, kaminatuba teenistusejärgseks kohvilauaks, igapäevasteks piiblitundideks jm väiksemateks koosistumisteks. Iganädalastest piiblitundidest võttis talviselt osa 10-14 inimest.

Esimesel korrusel on veel kantselei ja kangaspuude ruum. Lähiajal algab kursus kangaspuude kokkupanemise ja kudumise õpetamiseks. Oru mõisa I korruse fua-jeed kasutame peamiselt Asikkala sõpruskogudusest toodava ja koheleke inimeste poolt annetatud riiete jm. taaskasutatavate esemete jagamiseks/müügiks.

Kirikla II korrusel on suur saal, kuhu saab üles seada peolaua kuni 50 külalisele, väiksem saal ca 20 inimesele, kus on võimalik korraldada koosolekuid, retriite, kohviõhtuid jne. Veel on üks väiksem ruum, kus on võimalik istuda väiksema seltskonnaga ja mida on tihti kasutatud lastetoana. Samas on köök kogu vajaliku varustusega. Kõiki ruume saab külmal ajal kütta eraldi õhksoojuspumpadega.

Eelmisel aastal leidsid kirikla II korruse ruumid juba aktiivset kasutamist nii koguduse liikmete kui ka teiste inimeste poolt. Seal peeti nii vanade kui laste sünnipäevi, peiesid, jõulupidusid, pensionäride klubi "Höbelõim" koosviibimisi, retriite koos vaikuserännakutega.

Oru kohvikute päeval oli kirikla II korrusel avatud kirikukohvik, mida sisustasid muusikaga meie sel- laastase esimese leerikooli lapsed,

olles ühtlasi ka külaliste laudade teenindajateks. Mõishoone saalis tuli samas ettekandele Kose näitemänguseltsingu mõnus näitemäng "Krahv Manteuffeli kirjavara."

Eelmisel suvel korraldatud Kose kihelkonnapäevade ajal oli üks päev suures osa Tuhala koguduse korraldada – kiriklas meenutati selles majas toimunud ajal, kui seal asus veel Tuhala kool. Tuhala kirikus toimus õhtul Jaan Söödi kiriku-kontsert, mis oli kohale toonud pea kirikutäie rahvast.

Uued puud, värsked mõtted

Kogudusel on kujunenud traditsiooniks lüüa igal aastal kaasa "Teeme Ära" talgute korraldamisega Oru mõisa ja Tuhala kiriku ümbruse koristamisel. Eelmise aasta talgutel istutasime kiriku kinnistu piirile kuuseistikud, vaigistamiseks seal tihti valitsevaid tuuli. Kirik on meil heas korras nii seest kui väljastpoolt ja seda on ilmselt tähele pannud ka kaugemalt tulnud inimesed. Eelmisel aastal korraldati meie kirikus juba kuus lalulust.

Kiriku juures leidis aset üks sümbolne puuistutamine – istutasime õunapu. See oli vastuseks EELK peapiiskopi üleskutsele istutada aasta jooksul Eestimaal 500 õunapuud tähistamaks reformat-siooni 500. aastapäeva. Usuisa Martin Luther on öelnud, et kui

peaks järgmisel päeval tulema maailma lõpp, siis ta istutaks veel täna õunapu.

Tuhala ja Kose kogudust teenib juba poolteist aastat õpetaja Tauno Kibur. Tema lähenemine usuküsimustele on kohati olnud uudne ja suunatud sellele, et inimene õpiks rohkem tundma oma sise-maailma, oma mõistust, hinge ja vaimu ning selle kaudu ka Jumalat. Selline lähenemine on huvi äratanud eriti nooremates ja alles leerikooli kaudu usu juurde tulevates inimestes. Sellel teel käimiseks ja edasijõudmiseks korraldab ta meie kiriklas ja Kose pastoraadis ning kirikus perioodilisel piiblitun-de ja palvusi ning teenistusejärg-seid kohvilaua arutelusid, kuhu on oodatud kõik huvilised. Retriitidest osavõtuks eeldatakse eelnevat registreerimist. Meie kogudu-se liikmed on sellised uued lähene-mised huviga vastu võtnud.

Kõigi koguduse ees seisvate kohustustega ja ettevõtmistega toimetulemiseks vajame me loomulikult ka rahalisi vahendeid. Oleme väga tänulikud kõigile an-netajatele ja toetajatele. Eriiline tänu meie eelmise aasta tegemiste rahalise toetamise eest Kose Val-lale, KÜSK Harjumaa Omaalgatu-se Programmile ja Asikkala sõp-ruskogudusele.

Arvo Rodi

Tuhala koguduse juhatuse esimees

Usust ja meditatsioonist

Mõisted „usk” ja „meditatsioon” võivad ehk tavakasutuses näida vastuolulistena, kuid oma sisemises plaanis on nad üksteist täiendavad.

Sel aastal möödub 500 aastat „usupuhastusest” ehk Martin Lutheri algatatud reformatsooniliikumisest aastal 1517. „Usupuhastuse” mõistet kasutades saaks öelda, et usk puhastab meditatsioonis (või: meditatsioonis usk selgitub, selgineb, ka konkretiseerub). „Meditatsioon” tavaliselt paigutub idamaiste religioonide valdkonda (kus sel on oma kindel koht nagu enamikes usundlikes traditsioonides; olles siis tähistatud ka vastavate erisõnadega nagu dhyana, chan, zen) ning vähem teatakse, et mõiste sellisel kujul tuleneb ladina keelest („mõt- lema/mõlgutama süvenenult mõne teema või üles- ande juures;”) ja et sel on olnud oluline koht krist- likus palvetraditsioonis – kui „sõna sisse minek;” pühakirja sõnumi üle mõtiskledes või „mäletse- des” nagu rõhutatakse protestantlikus arusaamas.

„Meditatsioon” tähendab laiemalt ka „süvene- mist, kontsentratsiooni, keskendumist”, üldise- malt „harjutamist.” Meditatsioon pole „asi iseene- ses” nagu ütles Immanuel Kant, vaid töövahend, harjutus või harjutuste kompleks, et leida alus- punkt, mille seista, millelt takseerida maailma. Ju- ba antiiksest natuurfilosoofiast otsisid algelementi, millest lähtuda – ikka on vaja esimest kivikest, mil- lele asetada teisi... „Usk” oma põhi-idees tahab sama: autoriteeti, millele saab toetuda, mida saab usaldada. Enamasti on selleks usundi rajaja, nt Buddha või Kristus, kes ise oma õpilaste kaudu an- nab juhised, kuidas leida elu keset või alust. Nagu pusle kokkupanekul vajatakse esimest tükikest, et lõpuks kogu mosaiik kokku saada, nii ka usulistes õpetustes ja juhistes. Mida rohkem tervikpilt kok- ku saab, seda selgemaks muutub inimese pilk, se- da rohkem ta taipab ehk teab tervikut. Usulistes süsteemides, nt Jeesuse puhul, kasutatakse mõis- tet „usk” tähendusena „tean, ” - ehk teisisõnu: ter- vikpilt on leitud. Selline „teadmine”, ka „kõike- teadmine” ei tähenda seda, et osatakse nimetada pildi iga infoühikut (või tänapäeva mõttes: teatak- se iga virvendust interneti avarustes) – selline teadmine või „usk” on elu ja asjade/nähtuste ole- muse leidmine kogemuslikult. Sellises olekus tea- daolev ja teadja saavad üheks tervikuks kokku – kuid seda ühtsust või ülimalt lihtsust on keeruline edasi anda, sest kuulja (lugeja) ei pruugi olla samal lainel. Seetõttu on religioossete õpetuste tuuma antud edasi võrdumite, mõistujuttude (ülesehitu- selt nagu anekdoot) ja paradokside kaudu. Tuum on loo sees (südames) – lugu on nagu lugu ikka, ent tuuma ligi pääseb taibates. „Taip” on see „ah- haa” kogemus inimeses, heureka, ehk südame avanemine (seetõttu on paljude rahvaste müüti- des ka Piibli loomislugudes viidatud sellele, et in- meses on jumalik osake, „et ta on tehtud „Jumala näo järgi”) – nõnda on sellised religioosset mõis- tulood kindla sihiga („seesmärgiga”) ja ülesehitu-

sega, et loos olev „tuum ehk süda” ärataks loo kuulja „jumaliku tuuma ehk südame.” Taipu har- jutades kulgeb teekond inimese peast „südame” ehk keskme poole – pea on ääremaa, „süda” (mit- te bioloogiline organ) olemuslik kese. Siin on kee- leliselt suur segadus, nt ingliskeelsed mind, men- tal, spiritual jms ei joonista selgelt välja, mis alaga on tegemist, kus lõpeb hing ja algab vaim. Siin öel- dakse, et „kirjataht suretab,” st et uurimisobjek- tiks saab teksti, loo kirjanduslik pool, grammatili- sed iseärasused, sõnamängud jms, kuid ei nähta enam võrdumite, tähendamissõnade meetodit.

Meditatsioon on „tööriist” meetodi äratundmi- seks, vahend tuumani jõudmiseks, tõe või terviku äratundmiseks/leidmiseks. Tuum avaneb jumali- kus müsteeriumis, saladuslikus Jumala armu tege- vuses – valgustumises. Tavasagedus, kus inimene elab, on äraspidine sellele, kus Jumal end ilmutab – nii võib olla, et seda „valgust ei tunta ära; ei võeta vastu,” kui viidata Johannese evangeeliumi sõnade- le. Selline äratundmine, avanemine või vallandumine (ka „vabanemine”) avaldub ülima hämminguna, aukartusena, mis tähendabki Vanas Testamendis esitatud „Jumala „kartus” on tarkuse algus...”

Kose ja Tuhala koguduse piibli- ja palveosaduse kooskäimistel kolmapäeviti kell 19.00-21.00 õpi- takse tundma, taasavastama tuuma ehk „südame” avanemise meetodit. Sama meetodiga tutvutakse „Vaikuse Rännakutel” Oru mõisa (Tuhala kogudu- se ruumid) ja selle lähiumbruse radadel iga kuu kol- mandal reedel. Täpsemalt teadetes Kose kogudu- se kodulehel: <https://sites.google.com/site/eelk-kose/teated>.

Õnnistussooviga ilmumisajal
Tauno Kibur
Kose ja Tuhala koguduse õpetaja.

RENDILE ANDA EHTUSMASINAD JA EHTUSSOOJAKUD

Info telefonil: 5127532 või andrus.danilov@gmail.com

Reedel, 24.02 AD 2017

Eesti Vabariigi 99. aastapäevale pühendatud sündmused

kell 10.00
mälestushetk
Vabadussõja ausamba juures
Kose kalmistul

kell 11.00
Iseseisvuspäeva kontsert-palvus
Kose Püha Nikolause kirikus
laulavad Kose valla koorid

Töökas ja sõbralik oli Su hing, puhkama, puhkama kutsuti Sind.
Mälestame endist kolleegi ja avaldame kaastunnet omastele
VELLO ILULA
surma puhul.
Töökaaslased OÜ-st Kose Vesi

Mälestame meie maja elanikku ja avaldame kaastunnet lähedastele
VELLO ILULA
surma puhul.
Korterühistu Vahtra 15

Mälestame kauaaegset maja elanikku
ADOLFINE UIBOT
ja avaldame kaastunnet omastele.
KÜ KOOLI KOLM elanikud.

Mälestame
AINO LEESALU,
avaldame kaastunnet abikaasale ja lastele
Seltsing Kuldne Sügis

Head naabrinaist
AINO LEESALU 't
mälestavad Ene ja Vaike peredega.
Siiras kaastunne omastele!

Mälestame
ADOLFINE UIBOT
Avaldame kaastunnet Oliver Uibole ja kõigile lähedastele
Tiiu ja Mati Rannamäe Martti ja Triin perega

Saab igaüks meist kingituseks aja, ta kehvust keegi meist ei tea...
Lahkus hea sõber ja klubikaaslane
HELJU DENISSOVA
Avaldame südamlit kaastunnet omastele.
Klubi Elulõng

Südamlit kaastunne lähedastele
HELJU DENISSOVA
surma puhul.
EKNK Kose Kogudus

Mälestame kallist
HELJU'T.
Avaldame siirast kaastunnet omastele.
Helve, Maie, Milvi, Tiiu

Mälestame kallist sõpra
HELLE-MAI PRIKS 'i.
Avaldan kaastunnet poegadele Raulile ja Ragnarile peredega.
Kaide perega

Elu on laul, on habras ta viis, heliseb hetk... ja katkeb ta siis.
Mälestame head sõpra ja klubikaaslast
HELLE-MAI PRIKS 'i.
ja avaldame kaastunnet omastele.
Klubi Elulõng

Tasa vajasid kinni Su silmad, vaikselt rahunes südame ind.
Mälestame kallist
HELLE-MAI PRIKS 'i.
Sügav kaastunne lähedastele.
Urve, Helve, Helene, Vaike, Ene.

Mälestame sõbralikku töökaaslast ja head kokatädi,
LIDIA GOLIKOVAT,
ning avaldame sügavat kaastunnet lahkuu lähedastele.
Kose Lasteaia pere

Mälestust sa helget väärid, väärid austust, sõnu häid.
Südamlit kaastunne lähedastele
LIDIA GOLIKOVA
kaotuse puhul.
Kose-Uuemõisa lasteaia-koolipere

Üks tee on lõpuni käidud, üks süda on vaikinud.
Mälestame abivalmis ja head klubikaaslast
LIDIA GOLIKOVA
ja avaldame kaastunnet omastele.
Klubi Elulõng

Avaldame siirast kaastunnet Evi Kellole ja tütrele elukaaslase ja isa
GUNNARI
surma puhul.
Kose Keskkooli III lend

Südamlit kaastunne Ivlile ja Eva-Lottale elukaaslase ja isa
GUNNAR OKSA
surma puhul.
Vend ja õde peredega

Südamlit kaastunne Milvile ja Ulvile kallile emale
MAIMU TELLINGU
surma puhul.
Elle, Erki, Merike, Toivo.

Head naabrimeest
MATI TEDERIT
Mälestavad Ingrid ja Arne peredega.
Siiras kaastunne lähedastele.

Avaldame kaastunnet Heli Tederile isa
MATI TEDERI
kaotuse puhul.
Kolleegid SA PERH Kose tuberkuloosiosakonnast

Südamlit kaastunne Eevile kallile abikaasale
ÜLO HAUGI
kaotuse puhul.
Perekonnad Aun, Sagaja ja Kuul Tuhalt

Hea Keitlin!
Südamlit kaastunne
VANAISA
kaotuse puhul.
Kose Gümnaasiumi 4.b klassi õpilased, klassijuhataja ja lapsevanemad.

Meie südamlit kaastunne Rajale ja Ültele kallile
ÕE
kaotuse puhul.
Naiskoor Meelika

Iga lahkumine on raske, iga teele saatmine kurb...
Südamlit kaastunne Karin Sarapuule kallile
EMA
kaotuse puhul.
Kose muusikakooli pere.

SÜNDISID

Joel Vill
Saara Kallak
Isabel Irs
Noora Koitsalu
Grete-Ly Lusti
Sandra Kovalenko
Hanna Hinnosaar

SÜNNIPÄEVAD

Feliks Afanasjev 90
Vaike Sein 90

Anna Kitsing 85
Emmi-Sinaida Suik 85
Lilija Kruusement 85
Milvi Piikmann 85
Liida Selberg 85

Aida Johanson 80

Maret Sein 75
Virve Pronin 75
Ulrich Haljaste 75

Õie-Katariina Jöffert 70
Tiiu Karjus 70
Viive Karu 70
Eevi Mägi 70
Evald Saarkopli 70

Tiina Salumaa 65
Ene Kull 65

Kalle Pöld 60
Peter Kaljuraag 60
Tiiu Saks 60
Ljudmila Fjodorova 60
Eike Žerebjateva 60
Aivar Tamm 60

JÄÄDAVALT LAHKUSID

Arvi Soilts
Mati Teder
Gunnar Oks
Märt Saarna
Silvia Loik
Tähte Palmik
Silvi Juursalu

Maimu Telling
Lidia Hea
Helju Denissova
Aino Leesalu
Helle-Maie Priks
Alla Tarma
Lidia Golikova

24. veebruaril toimuvad Vanamõisa küla lähistel practical laskmise võistlused. Korraldajad vabandavad, kui lasud kedagi häirivad. Mida kujutab endast practical laskmine, sellest saab pikemalt lugeda maikuu Kose Teatajast, sest 13.–29. mail toimub Vanamõisas rahvusvaheline suurvõistlus Baltic Storm 2017.

Ostan parima hinnaga ümmarguste või ovaalsete kividega merevaigust kaelakee. Aus kaup ja raha kohe kätte. Helista julgelt! Tel 58710351

Tuleohutusaudit, küttesüsteemi ekperts, kasutusload. Tulipunane OÜ. Tel: 6 200 542, info@tulipunane.ee, www.tulipunane.ee

Puitbrikett 960 kg. alus 135 €. Puiduga- raanul 960 kg. alus 159 €. Info: baltic-pellet.ee või tel. 58915954. Harjumaal kojuvedu tasuta!

Müük lõhnutud küttepuid kohaletoomisega. Hind al.33 eur/rm. Tel.5099598, e-kiri: kosetehno@gmail.com

Viimane võimalus tellida kevadeks Hollandist MAASIKA FRIGOTAIMED www.frigotaimed.ee

RAID & KO kliendid ostavad kinnisvara Harjumaal. Oodatud on kõik pakkumised. Olja Markova, +372 527 0536

Muruniidukite, murutraktorite ja raiderite hooldus- ja remonditööd. Mootorsae hooldus- ja remonditööd. Keevitustööd! Veoteenus multilift kalluriga, Volvo FL6. Küttepuid müük koos transpordiga. Mobiil: 50 49 838.

Võtikmetsa OÜ. Võtikmetsa talu, Lõõra küla, Kose vald

Täna hea sõna ja toetuse eest raskel ajal.
Ene Valdma

Statistikaamet viib iga-aastaselt läbi kolme uuringut:

- Eesti tööjõu-uuring
- Turismi mooduluuring
- Leibkonna eelarve uuring

Aastatel 2016–2017 korraldab Statistikaamet seitse perioodilist uuringut:

- Täiskasvanute koolituse uuring – 01.05.2016–31.12.2016
- Eesti sotsiaaluuring – 01.02.2017–31.05.2017
- Infotehnoloogia leibkonnas – 01.04.2016–30.06.2017
- Euroopa sotsiaaluuring – 01.10.2016–30.01.2017
- Eesti leibkondade finantskäitumise ja tarbimisharjumuste uuring – 01.03.2017–30.06.2017
- SHARE – 01.03.2017–01.10.2017
- Kultuuris osalemise uuring – 01.04.2017–31.12.2017

Kogu info meie uuringute kohta on olemas ka Statistikaameti veebilehel <http://www.stat.ee/76422> ja meie küsitlajatel on inimesi külastades alati kaasas pildiga tööteend. Enne uuringu algust saab Statistikaamet valimiisikutele teavituskirja juhuvalimisse sattumise kohta rahvastikuregistri andmetel põhinevale posti- või meiliaadressile. Statistikaameti isiku-uuringud tehakse üldjuhul silmast silma intervjuuna, mõnes uuringus on võimalik küsimustele vastata ka telefoni teel või veebis.

VAIDA HAMBAKLIINIK OÜ

tegevusloa nr.L04038

Vana-Vaida tee7, Vaida Alevik, Rae vald, Harjumaa
tel: 600 5074
Mob: 5348 9134
vaida@vaidahambaravi.ee

PAKUME ALLJÄRGNEVAID TEENUSEID:

- Hambaproteesitööd, kaasaarvatud tehiskroonid ja sillad
- Laste hammaste ravi
- Ravi ja profülaktika
- Juureravi
- Kirurgia
- Hambahaiguste ennetus
- Hammaste plasmavalgendamine ning soodapesu
- Hambakaunistuse paigaldamine
- Suuhügieeni konsultatsioon

Lisainfo: www.vaidahambaravi.ee

TALLINNA KÜTTELADU
PUITBRIKETT, PELLETTID
TURBABRIKETT, KIVISÜSI
KAMINAPUUD ja
KÜTTEKLOTSID
**TASUTA TRANSPORT JA
SOODSAD HINNAD!**
Tel 66 00 190, 51 36 999.
Pärnu mnt 139E/7, Tallinn. www.kutteladu.ee

Reedel, 10.02 9-14
Kose keskväljakul

**PUUVILLASE VOODIPESU
SOODUSMÜÜK!**

Satiinvoodipesul
SUPERsoodsad hinnad!

PANE TÄHELE!
Selle kupongiga täishinnaga
voodipesu -15%

www.votex.ee

SILMADE KONTROLL
JA PRILLIDE MÜÜK

Silmade kontroll
maksab 15 €

Prillitellijale kontroll 8 €

Lastele kontroll 10 €

Prillitellivale lapsele 5 €

24.03. 2017a. kella 10.00-st
KOSE SPORDIMAJAS
teave ja etteregistreerimine
telefonil 5323 2454

K-U TREIMER OÜ EHITAB, REMONDIB:

- ✓ ehitus- ja remonditööd
- ✓ eramute ehitus
- ✓ katuste ja fassaadide ehitus ja remont
- ✓ sanitaartehtnilised tööd
- ✓ 18 m noolega auto-korvtöstukiga rent

tel/faks 675 1230
GSM 511 5482,
501 2601

e-mail:
treimer.treimer@gmail.com

AVALIKU ARUTELU TEADE

Tulenevalt Kose alevik Ravila mnt 29 kavandatava erihooldekodu projekteerimistingimuste avatud menetluse käigus esitatud arvamuste iseloomust ja hulgast korraldab Kose Vallavalitsus laekunud arvamuste arutamiseks avaliku arutelu, mis toimub **Kose Kultuurikeskuse väikeses saalis 21.02.2017 kl 17.00**, aadressil Hariduse tn 2, Kose alevik.

14. detsembril 2016 esitati läbi Ehitisregistri Kose Vallavalitsusele projekteerimistingimuste taotlus Kose alevik Ravila mnt 29, (katastritunnus 33702:002:0066, maa sihtotstarve - 100% ühiskondlike ehitiste maa) 13,41 ha suurusega katastriüksusele erihooldekodu ehitusprojekti koostamiseks. Projekterimistingimuste taotluse ja esitatud eskiisprojekti kohaselt soovetakse nimetatud maaüksusele püstitada kahest hoonemahust koosnev erihooldekodu ehitisealuse pinnaga 1600 m² (800m²+800m²). Taotlusele oli lisatud eskiisprojekti kavandatavast hoonestusest. Kose Vallavalitsus korraldab projekterimistingimuste eelnõule arvamuste küsimise 13.01.2017 kuni 27.01.2017. Tähtaegselt laekus 6 kirja ja üks ühispöördumine. Projekterimistingimuste eelnõuga ja eskiisprojektiiga saab tutvuda Kose vallamajas Hariduse tn 1, Kose alevik ja Kose valla veebilehel www.kosevald.ee

Regionaalhaigla

Põhja-Eesti Regionaalhaigla
tuberkuloosi osakond ootab tööle

HOOLDAJAJID

CV palume saata heli.teder@regionaalhaigla.ee.

Lisainfo:
õendusjuht Heli Teder, tel 617 3051
Põhja-Eesti Regionaalhaigla
Ravila mnt 29, Kose
www.regionaalhaigla.ee

Radix Transport OÜ
otsib oma
meeskonda
veoautojuhti.
Lisainfo telefonil
5093898.

**Bo:Ka pubi otsib oma
meeldivasse
kollektiivi kokka!**
Huvi korral võta
ühendust:
53 994 998 Karina

MTÜ Memme-Taadi abi pakub
koduteenust eakatele
inimestele igapäevastes
toimetulekutes.

- * poes ja apteegis käimine;
- * aiatööd;
- * abistamine koristamisel;
- * küttepuude tuppa toomine;
- * abistamine toiduvalmistamisel
- * asjaajamised erinevates ametiasutustes;
- * saatmine meditsiini asutustesse

Tunnipõhine teenus 10€
kilomeetri hind 0.50€/km
linnasisene ja asulasisene,
0.25€/km maanteel.
Harjumaa, Kose vald,
Ardu alevik, 75001

Kaie.agu@mail.ee
+372 51917248,
+372 53917457
www.vanurid.ee

AKTSIASELTS
K.U.MELL

MÜÜB

LIIVA
KRUUSA
KILLUSTIKKU
SÕELUTUD MULDA

Transpordivõimalus
Täpsemalt
telefonil 5648 3838
ja kodulehel
www.mell.ee

ORU TEHNOÜLEVAATUS

Avatud T, N 9.00 - 19.00

L 9.00 - 16.00

REHVITÖÖD kokkuleppel
tel 56221499

SÜDAMEAPTEEGI PARIMAD PAKKUMISED

Oled alati oodatud • Kose Südameapteek, Pikk 15, Kose

VOLTAREN EMULGEL GEEL 10MG/G VÕI 20MG/G

Vähendab lihase- ja liigestraumade tõttu tekkinud paigset valu, põletikku ja turset.
Toimeaine: diklofenak
Tuubis on 100g

Tähelepanu! Tegemist on ravimiga. Enne tarvitamist lugege tähelepanelikult pakendi infolehte. Kaebuste püsimise korral või kõrvaltoimete tekkimisel pidage nõu arsti või apteekriga.

OCUTEIN BRILLANT KAPSLID
Toidulisand, mis kaitseb silmi ja aitab säilitada head nägemist.
Karbis on 30 kapslit

INHALAATOR OMRON NE-C-E A3 COMPLETE

Aitab ravimil jõuda kopsu kaugeimatesse osadesse.

DOPPELHERZ AKTIV MAGNEESIUM

Toidulisand magneesiumi, B-vitamiinide ja foolhappega.
Karbis on 30 tabletti

Apteek
Sinu tervis on meie südameasi

Sooduspakkumised kehtivad 1.02.2017 kuni kuni kaupade jättkub.